IJETSAR (International Journal of Education Technology and Scientific Researches) (ISSN: 2587-0238)

Cilt / Vol: 5 Sayı / Issue: 11 Yıl / Year: 2020

Article Type: Research Article

THE MEDIATING ROLE OF ACADEMIC PROCRASTINATION BEHAVIOURS IN THE RELATIONSHIP BETWEEN PRE-SERVICE SOCIAL STUDIES TEACHERS' SOCIAL MEDIA ADDICTION AND ACADEMIC SUCCESS

Servet ÜZTEMUR

Asst. Prof. Dr., Gaziantep University, Turkey, servetuztemur@gantep.edu.tr

ORCID: 0000-0002-1580-9123

Received: 17.12.2019. Accepted: 20.04.2020

ABSTRACT

This study aims to investigate the mediating effect of academic procrastination on the relationship between social media addiction and academic success. The study employed the multi-factorial predictive correlational model, and the study group consisted of 184 pre-service social studies teachers attending a public university in the south of Turkey in the 2019-2020 academic year. The data were collected by means of the "Social Media Addiction Scale for Adolescents" and the "Tuckman Procrastination Scale." For academic success, participants' grade point averages were considered. Descriptive statistics, correlations, hierarchical regression analysis, and mediation analysis proposed by Hayes (2018) were used for data analysis. Correlation analysis results revealed that social media addiction is positively correlated with academic procrastination and negatively correlated with academic success. Also, a negative correlation was found between academic procrastination and academic success. According to hierarchical regression analysis results, social media addiction positively predicted academic procrastination and negatively predicted academic success. Also, academic procrastination negatively predicted academic success. Finally, according to the results of the mediation analysis, the partial mediating effect of academic procrastination in the relationship between social media addiction and academic success was statistically significant. Besides, social media addiction and academic procrastination significantly explained 43% of the variance in academic success. The results are discussed in the context of the effects of social media addiction on academic responsibility and academic performance.

Keywords: Social media addiction, academic procrastination, pre-service social studies teachers' hierarchical regression analysis, mediation analysis

INTRODUCTION

With the development of technology, individuals' lifestyles transform, and the concept of socialization takes on a structure with different meanings. The young generation, tasked with carrying cultural values into the future, realizes this duty in a different way than the classical behaviour patterns, with the effect of the requirements of the technological age. After the positioning of social media at the centre of daily life, interpersonal relationships change, and social interaction is experienced through screens. Social media addiction is now referred to as the "thief of time," and it is growing more and more among young people alongside its adverse impacts on individuals' lives in many ways. Excessive use of social media causes individuals to disrupt the requirements of daily life, as well as play a negative role in fulfilling academic duties and responsibilities. This study focuses on the effects of social media addiction on academic procrastination behaviours and academic achievement. In the first chapter of the introduction part of the research, explanatory information about the relevant variables is given. In the second chapter of the introduction part, the hypotheses of the research are determined by revealing the relations between the relevant variables within the context of the literature.

Social media are online communication platforms that allow individuals to share their feelings and thoughts and the situations and events they consider important in their lives (Paul & Dredze, 2011). Thanks to social media, people find the opportunity to share their experiences and knowledge and socialize as part of a group (Griffiths, Kuss & Demetrovics, 2014; Kwon & Wen, 2010). Social media tools can be listed as social networks, podcasts, forums, blogs, microblogs, and content communities (Özgenel, Canpolat & Ekşi, 2019). According to the related literature, social media is used for accessing information (Park & Kim, 2013), communicating with the social environment (Boyd & Ellison, 2007), and having fun (Lin, Hoffman & Borengasser, 2013). Also, with the advancement of technology, today, young people use social media mostly for communication and interaction (Agosto, Abbas & Naughton, 2012; Bilgin, 2018; Subrahmanyam & Greenfield, 2008).

According to "The Global State of Digital in 2019" published by Hootsuite, approximately 58% of the world population use the internet and 48% use social media actively. Also, the same report notes that 72% of Turkey's population use the internet and 63% use social media actively. In addition, 53% of the Turkish population access social media via mobile devices, and the average time spent on social media daily is 2 hours 46 minutes (Bayrak, 2019a, 2019b). The results of the related studies show that the use of the internet and social media occupies a considerable part of daily life. This situation led to the emergence of discussions about social media addiction, especially in young people. It has been reported that social media overuse causes an increase in obsessive behaviours as well as various mental health problems in young people (Balcı & Baloğlu, 2018; Echeburua & de Corral, 2010; Hwang, 2017). Many researchers consider social media addiction as a form of internet addiction, although it is not included in any addiction classification (Deniz & Gürültü, 2018; Sarıçam & Karduz, 2018). By using pathological gambling as a model, Young (1998) described a components model of internet addiction and defined the following eight components: excessive thoughts related to the internet, an increasing proportion of internet use for pleasure, restlessness, depression, or anger in the absence of internet usage, unsuccessful

attempts at quitting or decreasing internet use, being online longer than planned, lying to others about time spent on the internet, experiencing problems in social life due to excessive internet usage, using the internet to get away from negative feelings. The desire to be online all the time, excessive use of social media, and the resulting negative effects on academic and social life are among the indicators of social media addiction (Andreassen & Pallesen, 2014; Kuss & Griffiths, 2011; Şahin & Yağcı, 2017).

Internet and social media addiction have been reported to be more common among young people and adolescents (Can & Zeren, 2019; Özgenel et al., 2019; Ulusoy, 2017; van den Eijnden, Lemmens & Valkenburg, 2016). This may be the result of various reasons such as getting away from stress and negative feelings, the idea that the virtual world is more attractive than the real world, growing ownership of smartphones, and the desire to socialize (Ang, Chan, & Lee, 2017; Ryan, Chester, Reece & Xenos, 2014; Sarıçam & Karduz, 2018; Shaw & Black, 2008). Also, efforts to reflect the ideal personality they want to be in real life through social media are very commonly seen among young people (Buffardi & Campbell, 2008). However, excessive use of social media has been reported to affect relationships in social life negatively and to be positively correlated with depression and anxiety (Bilgin, 2018; de Vries, de Graaf & Nikken, 2016; Khattak, Ahmad & Mohammad, 2017). Moreover, it has been reported that social media addiction negatively affects life satisfaction (Longstreet & Brooks, 2017) and causes social isolation (Andreassen, 2015).

Procrastination is the action of delaying or postponing a given task or responsibility to a later date without a logical and valid reason (Haycock, McCharty & Skay, 1998; Johnson, Green & Kluever, 2000). According to the related literature, causes of procrastination include lack of responsibility, lack of motivation and concentration, failure to manage time, low self-efficacy perception, and perfectionism (Ferrari, 1992; Odacı & Çelik, 2012; Senecal, Koestner & Vallerand, 1995). Academic procrastination is, on the other hand, defined as the postponement of academic tasks required of students (e.g., studying for exams, writing assignments, etc.) (Haycock et al., 1998; Solomon & Rothblum, 1984). Individuals with academic procrastination tendencies do not perform any academic tasks until they feel a high level of anxiety (Senecal et al., 1995). Empirical studies in the related literature have revealed that students frequently procrastinate their tasks (Can & Zeren, 2019; Uzun-Özer, 2009). The study by Çetin (2009) found that approximately one-third of pre-service teachers postpone their academic tasks. The study by Solomon and Rothblum (1984) revealed that nearly half of students postpone writing reports, nearly a third postpone their reading assignments, and 28% postpone studying for their exams. Similar studies reported that more than half of high school and university students postpone their academic tasks (Can & Zeren, 2019; Ulukaya & Bilge, 2014; Uzun-Özer, 2009).

There is no consensus in the literature on the causes of academic procrastination (Uzun-Özer, 2009). Ineffective time management (Burns, Dittman, Nguyen & Mitchelson, 2000), fear of failure (Ferrari, Harriott, Evans, Lecik-Michna & Wenger, 1997; Solomon & Rothblum, 1984), depression (Steel, 2007), lack of interest in the subject (Schraw, Wadkins & Olafson, 2007), and lack of motivation (Balkıs, Duru, Buluş & Duru, 2006; Franziska, Manfred & Stefan, 2007; Vij & Lomash, 2014) may be among the reasons for academic procrastination behaviours.

Individuals with high academic procrastination tendencies have been reported to have a lack of responsibility (Steel, 2007) and to use logical thinking ways less and avoidant, dependent, and spontaneous decision-making styles more (Balkıs, 2007). Also, related studies have shown that academic procrastination is positively correlated with low self-esteem and self-efficacy (Haycock et al., 1998; Klassen, Krawchuk & Rajani, 2008), stress (Shanahan & Pychyl, 2007), fear of negative evaluation (Saddler & Buley, 1999), and self-doubt (Duru & Balkıs, 2014).

Relationships among Social Media Addiction, Academic Procrastination and Academic Success

Social media addiction, due to the time wasted on social media, negatively affects the academic success of young people and university students. The results of related studies show that there is an inverse relationship between the time spent on the internet and social media and academic success (Al-Menayes, 2015; Cabral, 2011; Can & Zeren, 2019; Carbonilla-Gorra & Bhati, 2016; Ceyhan, 2008; Eldeleklioğlu & Vural-Batık, 2013; Esen & Siyez, 2011; Hawi & Samaha, 2017; Tanrıverdi & Sağır, 2014). Spending too much time in front of the screen also negatively affects social media addicts' social participation skills. This is because young people lost in a virtual world remain indifferent to what is happening around them (Pantic et al., 2012). It has been reported that individuals who spend most of their time on the internet and especially on social media have difficulties in meeting their daily life needs, fulfilling their responsibilities, and doing their academic tasks (Akdemir, 2013; Can & Zeren, 2019; Ekşi, Turgut & Sevim, 2019; Yeboah & Ewur, 2014).

The results of empirical studies on the relationships between social media and internet addiction and academic procrastination revealed that there is a positive correlation between these variables (Can ve Zeren, 2019; Ekşi et al., 2019; Davis, Flett & Besser, 2002; Hinsch & Sheldon, 2013; Kandemir, 2014; Kızılkaya-Cumaoğlu & Diker-Coşkun, 2012; Uzun, Ünal & Tokel, 2014). In studies conducted with secondary school students by Akdemir (2013), Akkuş (2018) and Durdu (2019), there were positive relationships between the students' attitudes towards Facebook and their academic procrastination behaviours. Similarly, the study by Gürültü (2016) with high school students reported a positive correlation between social media addiction and academic procrastination behaviours. In addition, the study conducted by Coşar (2019) and Yurdakoş and Biçer (2019) with university students found positive relationships between social media addiction and academic procrastination behaviours.

Students with high levels of academic procrastination wait until the deadline to fulfil their academic tasks, such as studying for exams and submitting project tasks, which leads to a number of troubles for them. As a result, their academic performance and academic success are negatively affected (Çelik & Odacı, 2015; Wang & Englander, 2010). Related studies have revealed that academic procrastination behaviours have negative consequences, such as absenteeism, grade repetition, and dropout (Ferrari & Scher, 2000; Johnson et al., 2000; Klassen & Kuzucu, 2009; Knaus, 1998; Tice & Baumeister, 1997). In addition, negative relationships have been reported between academic procrastination behaviours and academic success (Akbay & Gizir, 2010; Akkaya, 2007; Balkıs et al., 2006; Owens & Newbegin, 1997; Scher & Osterman, 2002; Seo, 2011; Steel, 2007). The study

conducted by Bulut (2014) with pre-service social studies teachers found negative relationships between responsibility and academic success and academic procrastination behaviours.

Social media addiction directly and negatively affects academic success and increases academic procrastination (Akdemir, 2013; Akkuş, 2018; Bulut, 2014; Can & Zeren, 2019; Coşar, 2019; Durdu, 2019; Ekşi et al., 2019; Gürültü, 2016; Odacı & Çelik, 2012; Yurdakoş & Biçer, 2019). Accordingly, we can argue that social media addiction has an indirect effect on academic success through academic procrastination behaviours. Based on the assumption that academic procrastination behaviours have a mediating effect on the relationship between social media addiction and academic success, a model has been created based on the related literature to reveal the relationships among these three variables (Figure 1).

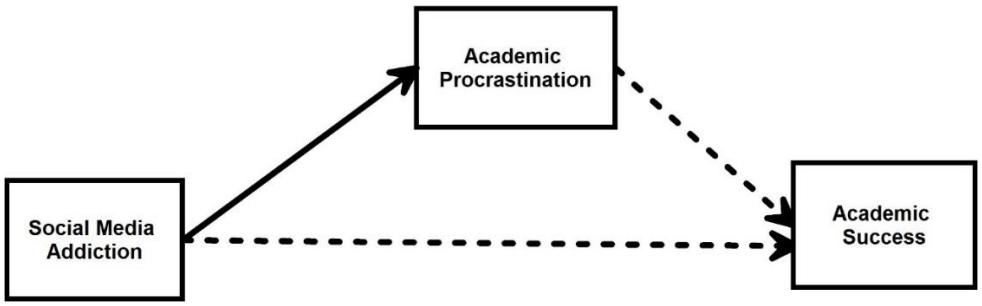

Figure 1. Relationships among Social Media Addiction, Academic Procrastination, and Academic Success

Based on the hypothetical model in Figure 1, answers to the following research question were sought and then hypotheses were tested:

Research Question: What are pre-service social studies teachers' social media addiction (SMA), academic procrastination (AP), and academic success (AS) levels, and how are these three variables related?

- Hypothesis 1 (H1): SMA predicts AS negatively.
- Hypothesis 2 (H2): SMA predicts AP positively.
- Hypothesis 3 (H3): AP predicts AS negatively.
- Hypothesis 4 (H4): AP has a mediating effect on the relationship between predictor (SMA) and predicted (AS) variables.

METHOD

Model

This study employed the multi-factorial predictive correlational model to reveal the relationships between pre-service social studies teachers' SMA, AP and AS. In studies conducted with the predictive correlational model, the relationships between the variables are examined, and one of the variables is used to predict another of the variables. If there is a single predictor variable, the single-factorial predictive correlational model is used, and if there are two or more predictors, the multi-factorial predictive correlational model is used. Multi-factorial

predictive correlational models can be used not only to test direct relationships but also to test indirect relationships (Fraenkel, Wallen & Hyun, 2012). In the present study, SMA and AP were assigned as predictor variables and AS as the predicted variable.

Study Group

The study was carried out with 184 voluntary pre-service social studies teachers (female: 67.4%, male: 37.6%) studying at the education faculty of a public university in the south of Turkey and selected by the convenience sampling method. The participants' years at university were evenly distributed (first-year: 25.5%, second-year: 24.5%, third-year: 23.9, fourth-year: 26.1)

Data Collection Tools

The scales developed in the context of Turkish culture were investigated to measure social media addiction in the working group (Ayğar & Uzun, 2018; Şahin & Yağcı, 2017). It was found out that the items of the scales reviewed in the literature had similar qualifications. Therefore, "Social Media Addiction Scale for Adolescents" prepared for high school and middle school students by Özgenel et al. (2019) was selected to be used in this research because of the low number of items and high-reliability coefficient. Although this scale was developed for adolescents, it was found to contain items similar to those developed for adults. In addition, the validity of the scale on adults was tested by confirmatory factor analysis. The scale consists of nine 5-point Likert type items (1=never; 5=always). High scores from the scale indicate a high level of social media addiction. (Sample item: I always spend a little more time while browsing social media). The results of the confirmatory factor analysis (CFA) performed for use in the current study showed that the scale maintained its original one-dimensional construct, and the fit indexes were excellent: $\chi2 = 31.751$, df =23, $p < .001$, $\chi2/df = 1.380$, SRMR = .03, IFI = .98, RMSEA = .04, TLI= .98, CFI=.98 (Kline, 2011). The factor loadings varied between .46 and .77, and the alpha internal consistency coefficient was calculated as .87.

The 14-item "Tuckman Procrastination Scale" developed by Uzun-Özer, Saçkes and Tuckman (2013) was used to determine the participants' AP. The scale consists of one dimension and 14 items, and high scores indicate high levels of academic procrastination. The items are 5-point Likert type (1=strongly disagree; 5=strongly agree). Items 5, 8, 12 and 14 are reversely coded (Sample item: I manage to find excuses not to do a given task). As a result of the CFA conducted to ensure construct validity, items 1 and 5 were excluded from the scale because their factor loadings were below .32. As a result of the CFA re-performed with the remaining 12 items, it was observed that the scale maintained its original one-dimensional construct and the fit indexes were excellent: $\chi2 = 56.128$, df =51, $p < .001$, $\chi2/df = 1.101$, SRMR = .06, IFI = .99, RMSEA = .02, TLI= .99, CFI=.99 (Kline, 2011). Finally, to determine the participants' academic success, they were asked to write their GPAs on the data collection forms. Ethical rules were followed during the data collection process.

Data Analysis

Prior to the analyses, missing value analysis and normality tests were carried out. There were no missing values, and skewness and kurtosis values were found to be in the range of ± 1. These results indicate that the data is normally distributed (Trochim & Donnelly, 2006). Correlation analysis and descriptive statistics were used in the SPSS program to identify the relationships among the three variables. Hierarchical regression analysis was performed to reveal the mediating effect of AP on the relationship between SMA and AS. To determine whether there was multicollinearity, it was checked whether the variance inflation factor (VIF) was smaller than 10 and whether the tolerance values were greater than .20 (Field, 2013). In the related literature, there are studies that have reported that there is a significant relationship between year at university and SMA and AP (Ferrari & Scher, 2000; Rosario, Costa, Nunez & Gonzales-Pienda, 2009). Similarly, gender has been reported to be significantly correlated with SMA (Acun, Yücel, Belenkuyu & Keleş, 2017; Çam & İşbulan, 2012) and AP (Prohaska, Morrill, Atiles & Perez, 2000; Zakeri, Esfahani & Razmjoee, 2013). Hence, year at university and gender were determined as control variables. In addition to hierarchical regression analyses, the bias-corrected bootstrapping method recommended by Hayes (2018) was applied using the "SPSS Process Macro" extension to test the statistical significance of the mediating effect of the AP on the relationship between SMA and AS. To achieve confidence interval of 95%, the sample size was increased to 10.000 by random sampling. The fact that the confidence interval does not contain zero indicates that the mediation effect tested in the model is statistically significant (Hayes, 2018).

FINDINGS (RESULTS)

Descriptive Statistics and Correlations

Table 1 presents descriptive statistics and correlation values for SMA, AP and AS.

Table 1. Descriptive Statistics and Correlations (N = 339)

Variable	M	SD	Skewness	Kurtosis	(1)	(2)	(3)
1 Social Media Addiction	2.04	.86	.91	.18	1	.622**	-.548**
2 Academic Procrastination	2.56	.93	.53	-.29		1	-.603**
3 Academic Success	3.37	.72	-.84	.89			1

**p < .01.

As can be seen in Table 1, there is a moderately positive significant correlation between SMA and AP. AS has moderately negative correlations with both SMA and AP. According to skewness and kurtosis values, the data set is in the range of ± 1 and shows a normal distribution.

Mediation Analyses

Three-stage hierarchical regression analysis was performed to test the mediating effect of AP on the relationship between SMA and AS. In the first stage, the dependent variable (AS) was predicted by the independent variable

(SMA). In the second stage, the mediator variable (AP) was predicted by the independent variable (SMA). In the third stage, the dependent variable (AS) was predicted by both the independent variable (SMA) and the mediator variable (AP). Year at university and gender were included in all analyses as control variables. The results of the three-stage hierarchical regression analysis are given in Table 2.

Table 2. Hierarchical Regression Analysis Predicting Academic Success

Regression Equation	Dependent Variable	Independent Variable	B	β	t	r^2	Δr^2	ΔF
1	Academic Success	Grade Level	-,052	-,081	-1,304	.320	.320	28.210***
		Gender	-,164	-,106	-1,704			
		SMA	-,439	-,524	-8,393***			
2	Academic Procrastination	Grade Level	,005	,006	,095	.387	.387	37.956***
		Gender	-,006	-,003	-,053			
		SMA	,670	,622	10,503***			
3	Academic Success	Grade Level	-,050	-,078	-1,380	.432	.112	35.187***
		Gender	-,166	-,108	-1,883			
		SMA	-,216	-,258	-3,552***			
		AP	-,332	-,427	-5,932***			

***= p< .001, AS: Academic Success, AP: Academic Procrastination, SMA: Social Media Addiction

As can be seen in Table 2, in the first stage (Regression Equation 1), a direct path (H1) was established between SMA and AS as the first condition of mediation analysis (Baron & Kenny, 1986), and the independent variable (SMA) predicted the dependent variable (AS) significantly and negatively (β = .52, t = -.8,393, p < .001). According to these findings, H1 was confirmed, and 32% of the variance in AS was explained by social media addiction. In the second stage (Regression Equation 2), SMA predicted AP positively, and H2 was accepted (β = .62, t = 10,503, p < .001). Accordingly, 39% of the variance in AP was explained by SMA. In the third stage (Regression Equation 3), after the inclusion of the mediator variable (AP) in the model, SMA predicted AS significantly, but there was a decrease in the impact coefficient of SMA (β = .26, t = -3,552, p < .001). According to these findings, AP had a partial mediating effect on the relationship between SMA and AS. Mediator variable analysis is shown in Figure 2.

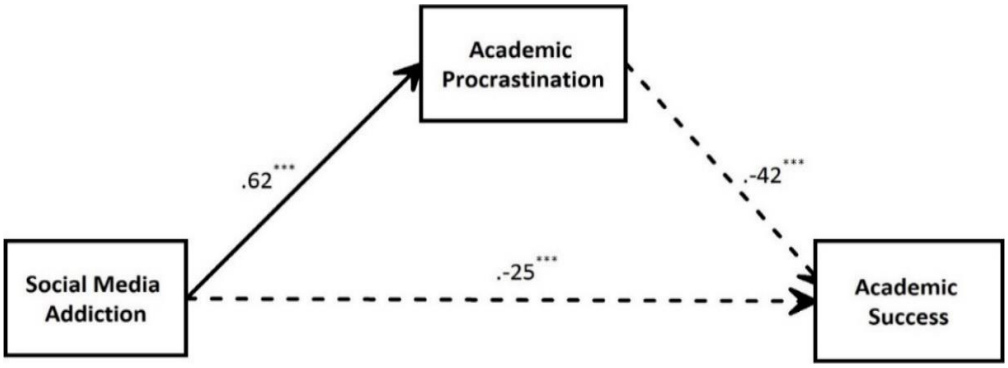

Figure 2. Standardized Beta Coefficients for the Mediating Effect of AP on the Relationship between SMA and AS, N = 184, ***=p < .001

According to Figure 2, the indirect effect of SMA on AS through AP (0.62 x 0.42 = 0.26) corresponds to 51% (0.26 / 0.51 = 0.51) of the total effect (0.26 + 0.25 = 0.51). With the inclusion of the mediator variable in the model, there was an increase of .11 in the variance explained in the dependent variable. In addition, 43% of the variance in the dependent variable (AS) is represented together by the independent variable (SMA), mediator variable (AP), and control variables (year at university and gender). When the mediator variable (AP) is not included in the model, this rate decreases to 32%. Control variables (year at university and gender) were found to have no significant effect on the dependent and mediator variables.

The bias-corrected bootstrapping method recommended by Hayes (2018) was applied using the "SPSS Process Macro" extension to test the significance of the mediation effect of AP. Direct and indirect effect coefficients and 95% confidence intervals are presented in Table 3.

Table 3. The Bootstrapping for the Partial Mediation Model (N = 184)

				%95 CI	
	Model Paths	**SPC**	**SE**	**Lower**	**Upper**
Standardized Direct	SMA→AP	.62**	.06	.54	.79
	AP →AS	-.42**	.05	-.44	-.22
	SMA→AS	-.25**	.06	-.33	-.09
Standardized Indirect	SMA→AP→AS	-.26**	.05	-.37	-.15

SMA =Social Media Addiction, AP= Academic Procrastination, AS= Academic Success, SPC= Standardised Path Coefficient, CI = Confidence Interval, SE. = Standard Error, **p < .01.

According to Table 3, all of the direct path coefficients are significant. After 10,000 bootstrapping, the indirect coefficient is significant and the confidence intervals do not contain zero (bootstrap coefficient = .26, 95% CI = -.37, -.15). According to these findings, H4 was confirmed, suggesting that AP mediates the relationship between SMA and AS.

CONCLUSION and DISCUSSION

In this study, which aimed to reveal the structural relationships among social media addiction, academic procrastination, and academic success, pre-service social studies teachers were selected as the study group. Our results indicate that pre-service social studies teachers' social media addiction positively predicted their academic procrastination. Accordingly, we can argue that as the time spent on social media increases, academic procrastination behaviours also increase. These results are consistent with the results of empirical studies in the related literature that reveal the relationships between social media addiction and academic procrastination behaviours (Can & Zeren, 2019; Ekşi et al., 2019; Davis et al., 2002; Hinsch & Sheldon, 2013; Kandemir, 2014; Kızılkaya-Cumaoğlu & Diker-Coşkun, 2012; Uzun et al., 2014). As a result of the effects of technology on social structure, young people, especially university students, use social media more frequently than real-life interactions as a means of socializing. As a consequence, social media occupies too much time and causes a lot of time to be wasted. Spending too much time on social media can cause people to go out less and spend less

time in real life with their friends, and, as a result, experience social alienation from the culture they live in. (Balcı & Gölcü, 2013). Excessive use of social media also causes young people to fail to perform their academic responsibilities and tasks. These results of the current study are important in that they reveal that social media overuse prevents pre-service social studies teachers from fulfilling their academic tasks. On the other hand, some studies in the related literature did not report significant relationships between social media and internet addiction and academic procrastination behaviours (Odacı, 2011; Odacı & Çelik, 2012). Overall, we can argue that while social media addiction increases academic procrastination behaviours, it is not the only cause of academic procrastination behaviours.

Pre-service social studies teachers' academic procrastination behaviours negatively predicted their academic success. According to this result of the research, we can argue that academic success will decrease as academic procrastination behaviours increase. Indeed, many empirical studies in the related literature reported a negative relationship between academic procrastination behaviours and academic success (Akbay & Gizir, 2010; Akkaya, 2007; Balkıs et al., 2006; Owens & Newbegin, 1997; Scher & Osterman, 2002; Seo, 2011). The study conducted by Bulut (2014) with pre-service social studies teachers reported a negative relationship between academic procrastination and academic success. Based on this, it can be said that the results of the current research are consistent with the studies in the related literature. Students with high levels of academic procrastination have problems with time management (Aydın & Koçak, 2016; Vodanovich & Seib, 1997) and studying for lessons regularly (Solomon & Rothblum, 1984) have a lack of responsibility (Bulut, 2014), all of which are reflected in their academic success. As a result of procrastinating academic tasks and responsibilities, students fail to show the academic performance they desire. However, despite negative effects on academic performance and academic success, it has been reported that the majority of students postpone their academic tasks very frequently (Bishop, Gallagher & Cohen, 2000; Ferrari, Callaghan & Newbegin, 2005; Uzun-Özer, 2009). On the other hand, some studies have suggested that academic procrastination behaviours have positive effects on learning (Ferrari, 1994; Zarick & Stonebraker, 2009). Some studies have reported that academic procrastination behaviours reduce anxiety and thus have positive effects in fighting stress (Eerde-Van, 2003; Tice & Baumeister, 1997; Vural & Gündüz, 2019). Similarly, some studies have reported that adrenaline and high energy have positive effects. Overall, we can argue that academic procrastination behaviours have different effects on individuals and their effects vary depending on personality traits (Dewitte & Schouwenburg, 2002).

In this study, pre-service social studies teachers' social media addiction negatively predicted their academic success. According to these results, it can be stated that academic success will decrease as the time spent on social media increases. The results of the current research support the studies suggesting that there are negative relations between social media addiction and academic success (Al-Menayes, 2015; Cabral, 2011; Can & Zeren, 2019; Carbonilla-Gorra & Bhati, 2016; Ceyhan, 2008; Eldeleklioğlu & Vural-Batık, 2013; Esen & Siyez, 2011; Hawi & Samaha, 2017; Tanrıverdi & Sağır, 2014). In the study conducted by Egüz and Kesten (2018) with pre-service social studies teachers, it was reported that the participants perceived social media as an addictive activity that

is a waste of time. Social media overuse and placing social media at the center of life lead to negative consequences regarding interpersonal relationships, social life, and health as well as to academic procrastination. This also causes depressive personality disorders (Khattak et al., 2017) and emotional exhaustion (Sriwilai & Charoensukmongkol, 2016).

Another result of the current study is that academic procrastination behaviours have significant partial mediating effects on the relationship between social media addiction and academic success. According to these results, social media addiction negatively and directly affects academic success, positively affects academic procrastination behaviour, and negatively and indirectly affects academic success. Academic procrastination has a partial mediating effect on the relationship between the independent variable (SMA) and the dependent variable (AS). Accordingly, social media addiction negatively affects academic success, both directly and indirectly. With the inclusion of academic procrastination behaviours in the model, 43% of the variance in academic success is explained by social media addiction and academic procrastination behaviours. When academic procrastination behaviours are removed from the model, the explained variance decreases to 32%. These results support the theoretical model suggesting that as pre-service social studies teachers' social media addiction increases, their academic procrastination will increase and their academic success will decrease and as their academic procrastination increases, their academic success will decrease. Also, all hypotheses of the research were supported. As far as the review of the literature suggests, none of the studies examining the relationships among these three variables examined the mediating effect of academic procrastination behaviours. Therefore, our findings are important in that they have revealed that academic procrastination behaviours that are affected by many variables directly affect academic success. The study conducted by Ekşi et al. (2019) reported that academic procrastination behaviours have significant partial mediating effects on the relationship between self-control and social media addiction. Overall, we can argue that academic procrastination behaviours should be taken into consideration in studies on academic success.

RECOMMENDATIONS

In the present study, the hypothetical model suggesting the relationships between pre-service social studies teachers' social media addiction, academic procrastination, and academic success was found to be consistent with the data set. These results are important in that they provide empirical evidence for the negative effects of social media addiction, which are discussed more and more every day. The fact that social media is used even when criticizing the harmful aspects of social media shows that social media has a very important place in today's life. We hope that our results will draw attention to the negative aspects of social media and will benefit relevant stakeholders. On the other hand, this research also has its limitations. The data were collected with self-report tools. Therefore, we might have failed to reveal clearly and in a holistic way the meanings attributed by pre-service social studies teachers to social media addiction and academic procrastination. In order to reveal in detail what the participants understand from social media addiction and what behaviours they consider as academic procrastination, different types of data (observations, interviews, document analysis, scales) can be collected

using the data triangulation technique (Dinç & Üztemur, 2017; Patton, 2014). Also, since the study employed a cross-sectional model, causal relationships among related variables could not be determined very clearly. Experimental studies are more appropriate to establish a cause-effect relationship.

Ethical Statement

"In this article, journal writing rules, publishing principles, research and publishing ethics rules, journal ethics rules are followed. The author is responsible for any violations that may arise in the article."

REFERENCES

Acun, İ, Yücel, C., Belenkuyu, C. & Keleş, S. (2017). Examination of social media use of university students. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 23*(4), 559-602.

Agosto, D. E., Abbas, J. & Naughton, R. (2012). Relationships and social rules: Teens' social network and other ICT selection practices. *Journal of the American Society for Information Science and Technology, 63*(6), 1108–1124.

Akbay, S. & Gizir, C. A. (2010). Cinsiyete göre üniversite öğrencilerinde akademik erteleme davranışı: Akademik güdülenme, akademik özyeterlik ve akademik yükleme stillerinin rolü [Academic procrastination among university students according to gender: the role of academic motivation, academic self-efficacy and academic attributional style]. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 6*(1), 60-78.

Akdemir, T. N. (2013). İlköğretim öğrencilerinin Facebook tutumları ile akademik erteleme davranışları ve akademik başarıları arasındaki ilişkilerin incelenmesi [To investigate the relationship between the attitudes of secondary school students towards Facebook and tendencies towards academic procrastination and academic achievement]. *Unpublished master thesis.* Retrieved from https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ 01/02/2020

Akkaya, E. (2007). Academic procrastination among faculty of education students: the role of gender, age, academic achievement, perfectionism and depression. *Unpublished master thesis.* Retrieved from https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ 01/02/2020

Akkuş, R. (2018). 8. sınıf öğrencilerinin Facebook tutumu ile akademik erteleme davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi (Balıkesir ili merkez ilçeler örneği) [*Investigation of the relationship between Facebook attitude and academic procrastination behaviours of 8th grade students (Districts of Balıkesir province)]. Unpublished master thesis.* Retrieved from https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ 02/02/2020

Al-Menayes, J. J. (2015). Dimensions of social media addiction among university students in Kuwait. *Psychology and Behavioural Sciences*, *4*(1), 23-28.

Andreassen, C. S. (2015). Online social network site addiction: A comprehensive review. *Current Addiction Reports, 2*(2), 175-184.

Andreassen, C. S. & Pallesen, S. (2014). Social network site addiction – An overview. *Current Pharmaceutical Design*, 20, 4053–4061.

Ang, C. S., Chan, N. N. & Lee, C. S. (2017). Shyness, loneliness avoidance, and internet addiction: What are the relationships? *The Journal of Psychology,* 13, 1-11. doi: 10.1080/00223980.2017.1399854

Aydın, K. S. & Koçak, S. (2016). Üniversite öğrencilerinin zaman yönetimi becerileri ile akademik erteleme düzeylerinin incelenmesi [Examining time management skills and academic procrastination level of university students]. *Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi*, *2*(3), 17-38.

Ayğar B. B. & Uzun, B. (2018). Developing the social media addiction scale: validity and reliability studies. *Addicta: The Turkish Journal on Addictions.* Advance online publication. http://dx.doi.org/10.15805/addicta.2018.5.3.0046

Balcı, Ş. & Baloğlu, E. (2018). Sosyal medya bağımlılığı ile depresyon arasındaki ilişki: "Üniversite gençliği üzerine bir saha araştırması" [The relationship between social media addiction and depression: "a survey among university youth"]. *Galatasaray Üniversitesi İletişim Dergisi*, 29, 209-234.

Balcı, Ş. & Gölcü, A. (2013). Facebook addiction among university students in Turkey: Selcuk university example. *Journal of Studies in Turkology,* 34, 255-278.

Balkıs, M. (2007). Öğretmen adaylarının davranışlarındaki erteleme eğiliminin, karar verme stilleri ile ilişkisi [The relationships between student teachers' procrastination behaviours and decision-making styles]. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 21*(1), 67-82.

Balkıs, M., Duru, E., Buluş, M. & Duru, S. (2006). Üniversite ögrencilerinde akademik erteleme eğiliminin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi [An investigation of the academic procrastination among university students in related to various variables]. *Ege Eğitim Dergisi*, *7*(2), 57-73.

Baron, R. M. & Kenny, D. A. (1986). The moderator-mediator variable distinction in social psychological research: Conceptual, strategic, and statistical considerations. *Journal of Personality and Social Psychology, 51*(6), 1173-1182.

Bayrak, H. (2019a). 2019 Dünya İnternet Kullanımı ve Sosyal Medya İstatistikleri – 4. Çeyrek Raporu. Retrieved: https://dijilopedi.com/2019-dunya-internet-kullanimi-ve-sosyal-medya-istatistikleri-4-ceyrek-raporu/ 03/02/2020.

Bayrak, H. (2019b). 2019 Türkiye İnternet Kullanım ve Sosyal Medya İstatistikleri. https://dijilopedi.com/2019-turkiye-internet-kullanim-ve-sosyal-medya-istatistikleri/ Retrieved: 03/02/2020.

Bilgin M. (2018). Ergenlerde sosyal medya bağımlılığı ve psikolojik bozukluklar arasındaki ilişki [The relationship between social media dependence and psychological disorders in adolescents]. *The Journal of International Scientific Researches, 3*(3), 237-247

Bishop, J. B., Gallagher, R. P. & Cohen, D. (2000). College students' problems: Status, trends, and research. (Ed: Davis, D. & Humphrey, K.). *College counseling: Issues and strategies for a new millennium***,** (p. 89-110). American Counseling Association.

Boyd, D. & Ellison, N. (2007). Social network sites: Definition, history, and scholarship. *Journal of Computer-Mediated Communication, 13*(1), 210-230.

Buffardi, L. E. & Campbell, W. K. (2008). Narcissism and social networking web sites. *Personality and Social Psychology Bulletin*, *34*(10), 1303-1314.

Bulut, R. (2014). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi [An investigation of the social studies teacher candidates' academic procrastination in terms of various variables]. *Unpublished master thesis.* Retrieved from https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ 08/02/2020

Burns, L. R., Dittmann, K., Nguyen, N. L. & Mitchelson, J. K. (2000). Academic procrastination, perfectionism, and control: Associations with vigilant and avoidant coping. *Journal of Social Behaviour and Personality, 15*(5), 35-46.

Cabral, J. (2011). Is generation y addicted to social media. *The Elon Journal of Undergraduate Research in Communications. 2(1).* 5-14.

Can, S. & Zeren, Ş. G. (2019). The role of internet addiction and basic psychological needs in explaining the academic procrastination behaviour of adolescents. *Cukurova University Faculty of Education Journal*, *48*(2), 1012-1040.

Carbonilla Gorra, V. & Bhati, S. S. (2016). Students' perception on use of technology in the classroom at higher education institutions in Philippines. *Asian Journal of Education and e-Learning, 4*(3), 92-103.

Ceyhan, E. (2008). Ergen ruh sağlığı açısından bir risk faktörü: İnternet bağımlılığı. [A risk factor for adolescent mental health: Internet addiction]. *Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi, 15*(2), 109-116.

Coşar, A. H. (2019). Öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılığı ve akademik erteleme davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi [*Examination the relationship between teacher candidates' social media addiction and academic performance]. Unpublished master thesis.* Retrieved from https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ 08/02/2020

Çam, E., & İşbulan, O. (2012). A new addiction for teacher candidates: Social networks. *Turkish Online Journal of Educational Technology-TOJET*, *11*(3), 14-19.

Çelik, Ç. B. & Odacı, H. (2015). Akademik erteleme davranışının bazı kişisel ve psikolojik değişkenlere göre açıklanması [Explanation of academic procrastination by some personal and psychological variables]. *Hacettepe University Journal of Education*, *30*(3), 31-47.

Çetin, Ş. (2009). Eğitim fakültesi öğrencilerinin akademik erteleme davranışlarına ilişkin görüşlerinin incelenmesi [Reviewing the ideas of the faculty of education students towards academic procrastination behaviours]. *Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25, 1-7.

Davis, R. A., Flett, G. L. & Besser, A. (2002). Validation of a new scale for measuring problematic Internet use: Implications for pre-employment screening. *Cyberpsychology & Behaviour*, *5*(4), 331-345.

Deniz, L. & Gürültü, E. (2018). Lise öğrencilerinin sosyal medya bağımlılıkları [High school students' social media addiction]. *Kastamonu Education Journal, 26*(2), 355-367. doi:10.24106/kefdergi.389780

de Vries, D.A., Peter, J., de Graaf, H., & Nikken, P. (2016). Adolescents' social network site use, peer appearance related feedback, and body dissatisfaction: testing a mediation model. *Journal of Youth and Adolescence*, *45*(1), 211-224.

Dewitte, S. & Schouwenburg, H. (2002). Procrastination, temptations, and incentives: The struggle between the present and the future in procrastination and the punctual. *European Journal of Personality*, 16, 469-489.

Dinç, E. & Üztemur, S. (2017). Türkiye'de sosyal bilgiler ve tarih eğitiminde müzeler ve tarihi mekânlardan yararlanmaya yönelik araştırmaların içerik analizi [A content analysis of the research studies on the utilisation of museums and historical places in social studies and history education in Turkey]. *Millî Eğitim,* 214, 61-84.

Durdu, A. (2019). Ortaokul 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin sosyal medya bağımlılıkları ve akademik erteleme davranışlarının incelenmesi [An investigation of social media addiction and academic procrastination of 7th and 8th grade students in the secondary school]. *Unpublished master thesis.* Retrieved from https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ 03/02/2020

Duru, E. & Balkis, M. (2014). The roles of academic procrastination tendency on the relationships among self doubt, self esteem and academic achievement. *Education and Science*, *39*(173), 274-287.

Echeburua, E. & de Corral, P. (2010). Addiction to new technologies and to online social networking in young people: A newchallenge. *Adicciones,* 22, 91-95.

Eerde-Van, W. (2003). Procrastination at work and time management training. *The Journal of Psychology*, *137(*5), 421-434.

Egüz, Ş. & Kesten, A. (2018). Sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerinin sosyal medya algılarının metafor yoluyla belirlenmesi [Identification of perceptions of social media in student-teachers of social studies through metaphors]. *Cumhuriyet International Journal of Education*, *7*(3), 219-240.

Ekşi, H., Turgut, T. & Sevim, E. (2019). The mediating role of general procrastination behaviors in the relationship between self-control and social media addiction in university students. *Addicta: The Turkish Journal on Addictions, 6,* 715−743.

Eldeleklioğlu, J. & Vural-Batık, M. (2013). Akademik başarı, internette kalınan süre, yalnızlık ve utangaçlığın internet bağımlılığı üzerindeki yordayıcı etkileri [Predictive effects of academic achievement, Internet use duration, loneliness and shyness on Internet addiction]. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 28*(1), 141-152.

Esen, E. & Siyez, D. M. (2011). Ergenlerde İnternet bağımlılığını yordayan psiko-sosyal değişkenlerin incelenmesi. [An investigation of psycho-social variables in predicting Internet addiction among adolescents]. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi, 4*(36), 127-136.

Ferrari, J. R. (1992). Procrastinators and perfect behaviour: an exploratory factor analysis of self-presentation, self-awareness and self-handicapping components. *Journal of Research in Personality,* 26, 75-84.

Ferrari, J. R. (1994). Dysfunctional procrastination and its relationship with self-esteem, interpersonal dependency, and self-defeating behaviours. *Personality and Individual Differences*, 17, 673–679.

Ferrari, J. R., Harriott, J.S., Evans, L., Lecik-Michna, D.M. & Wenger, J. M. (1997). Exploring the Time Preferences by Procrastinators: Night or Day, Which is the One?. *Eur. J. Pers.,* 11: 187-196.

Ferrari, J. R. & Scher, S. J. (2000). Toward an understanding of academic and nonacademic tasks procrastinated by students: The use of daily logs. *Psychology in the Schools*, *37*(4), 359-366.

Ferrari, J. R., O'Callaghan, J. & Newbegin, I. (2005). Prevalence of procrastination in the United States, United Kingdom, and Australia: Arousal and avoidance delays among adults. *North American Journal of Psychology,* 7, 1-6.

Field, A. (2013). *Discovering statistics using IBM SPSS statistics*. (4th Edition). Sage.

Fraenkel, J. R., Wallen, N. E. & Hyun, H. H. (2012). *How to design and evaluate research in education* (8th edition). New York: McGraw-Hill.

Franziska, D., Manfred, H. & Stefan, F. (2007). Individual values, learning routines and academic procrastination. *British Journal of Educational Psychology, 77*(4), 893-906.

Griffiths, M. D., Kuss, D. J. & Demetrovics, Z. (2014). Social networking addiction: An overview of preliminary findings. K. P. Rosenberg & L. C. Feder (Eds.), Behavioural addictions (pp. 119–141). Cambridge, MA: Academic Press.

Gürültü, E. (2016). Lise öğrencilerinin sosyal medya bağımlılıkları ve akademik erteleme davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi [*Investigation of the relation between high school students' social media addiction and academic procrastination behaviour]. Unpublished master thesis.* Retrieved from *https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/* 05/02/2020

Haycock, L. A., Mccarthy, P. & Skay, C. L. (1998). Procrastination in college students: the role of self-efficacy and anxiety. *Journal of Counseling and Development,* 76, 317-324.

Hayes, A. F. (2018). *Introduction to mediation, moderation, and conditional process analysis: A regression-based approach*. (Second Edition). Guilford Publications.

Hawi, N. S. & Samaha, M. (2017). The relations among social media addiction, self-esteem, and life satisfaction in university students. *Social Science Computer Review, 35*(5). 576-586.

Hinsch, C. & Sheldon, K. M. (2013). The impact of frequent social Internet consumption: Increased procrastination and lower life satisfaction. *Journal of Consumer Behaviour*, *12*(6), 496-505.

Hwang, H. S. (2017). The Influence of personality traits on the Facebook addiction. *KSII Transactions on Internet and Information Systems, 11*(2), 1032-1042.

Johnson, E. M., Gren, K. E. & Kluever, R. C. (2000). Psychometric characteristics of the revised procrastination inventory. *Research in Higher Education*, *41*(2), 269-279.

Kandemir, M. (2014). A model explaining academic procrastination behaviour. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, *4*(3), 51-72.

Khattak, F. A., Ahmad, S. & Mohammad, H. (2017). Facebook Addiction and depression: A comparative study of gender differences. *PUTAJ- Humanities and Social Sciences. 25* (1-2), 55-62.

Kline, R. B. (2011). *Principles and practice of structural equation modeling.* (3th Edition). New York/London: The Guilford Press.

Kızılkaya-Cumaoğlu, G. & Diker-Coşkun, Y. (2012). Öğretmenlerin akademik erteleme davranışı ile teknoloji kullanım durumları arasındaki ilişki [The relationship between academic procrastination and technology usage of teachers]. *Electronic Turkish Studies*, *7*(4), 2237-2247.

Klassen, R. M., Krawchuk, L. L. & Rajani, S. (2008). Academic procrastination of undergraduates: Low self-efficacy to self-regulate predicts higher levels of procrastination. *Contemporary Educational Psychology*, *33*(4), 915-931.

Klassen, R. M. & Kuzucu, E. (2009). Academic procrastination and motivation of adolescents in Turkey. *Educational Psychology*, *29*(1), 69-81.

Knaus, W. J. (1998). *Do it now! break procrastination habit.* New York: John Wiley and Sons, Inc.

Kuss, D. J. & Griffiths, M. D. (2011). Online social networking and addiction: A review of the psychological literature. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, *8*(9), 3528-3552.

Kwon, O. & Wen, Y. (2010). An empirical study of the factors affecting social network service use. *Computers in Human Behaviour*, *26*(2), 254-263.

Lin, M. F., Hoffman, E. S. & Borengasser, C. (2013). Is social media to social for class: A case study of Twitter use. *Tech Trends, 57*(2), 39-45.

Longstreet, P. & Brooks, S. (2017). Life satisfaction: A key to managing internet & social media addiction. *Technology in Society,* 50*,* 73-77.

Odacı, H. (2011). Academic self-efficacy and academic procrastination as predictors of problematic internet use in university students. *Computers & Education, 57*(1), 1109-1113.

Odacı, H. & Çelik, B. Ç. (2012). Üniversite öğrencilerinin problemli internet kullanımlarının akademik öz-yeterlik, akademik erteleme ve yeme tutumları ile ilişkisi [Relationship between university students' problematıc internet use and their academıc self-effıcacy, academıc procrastination, and eating attitudes]. *e-Journal of New World Sciences Academy, 7(*1), 389-403.

Owens, M. A. & Newbegin, I. (1997). Procrastination in high school achievement: A causal structural model. *Journal of Social Behaviour & Personality, 12*, 869-888.

Özgenel, M., Canpolat, Ö. & Ekşi, H. (2019). Social media addiction scale for adolescents: validity and reliability study. *Addicta: The Turkish Journal on Addictions,* 6, 629–662.

Pantic, I., Damjanovic, A., Todorovic, J., Topalovic, D., Bojovic-Jovic, D., Ristic, S. & Pantic, S. (2012). Association between online social networking and depression in high school students: behavioural physiology viewpoint. *Psychiatria Danubina*, *24*(1), 90-93.

Park, C. H. & Kim, Y. J. (2013). Intensity of social network use by involvement: A study of young Chinese users. *International Journal of Business and Management*, *8*(6), 22-33.

Patton, M. Q. (2014). *Qualitative research & evaluation methods: Integrating theory and practice*. (Fourth Edition). Sage publications.

Paul, M. J. & Dredze, M. (2011). You are what you Tweet: Analyzing Twitter for public health. *Icwsm*, *20*, 265-272.

Prohaska, V., Morrill, P., Atiles, I. & Perez, A. (2000). Academic procrastination by nontraditional students. *Journal of Social Behaviour and Personality*, *15*(5), 125.

Rosário, P., Costa, M., Núñez, J. C., González-Pienda, J., Solano, P. & Valle, A. (2009). Academic procrastination: Associations with personal, school, and family variables. *The Spanish Journal of Psychology*, *12*(1), 118-127.

Ryan, T., Chester, A., Reece, J. & Xenos, S. (2014). The uses and abuses of Facebook: A review of Facebook addiction. *Journal of Behavioural Addictions, 3*(3), 133-148.

Saddler, D. C. & Buley, J. (1999). Predictors of academic procrastination in college students. *Psychology Reports,* 84(2), 686-688.

Sarıçam, H. & Karduz, F. F. A. (2018). Sosyal medya kullanım bozukluğu ölçeği'nin Türk kültürüne uyarlanması: geçerlik ve güvenirlik çalışması [The Adaptation of the social media disorder scale to Turkish culture: validity and reliability study]. *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi*, *9*(2), 116-135.

Scher, S. J. & Osterman, N. M. (2002). Procrastination, conscientiousness, anxiety, and goals: Exploring the measurement and correlates of procrastination among school-aged children. *Psychology in the Schools*, *39*(4), 385-398.

Schraw, G., Wadkins, T. & Olafson, L. (2007). Doing the things we do: A grounded theory of academic procrastination. *Journal of Educational psychology*, *99*(1), 12-25.

Senecal, C., Koestner, R. & Vallerand, R. J. (1995). Self-regulation and academic procrastination. *Journal of Social Psychology, 135*(1), 607-619.

Seo, E. H. (2011). The relationships among procrastination, flow, and academic achievement. *Social Behaviour and Personality: an international journal*, *39*(2), 209-217.

Shanahan, M. J. & Pychyl, T. A. (2007). An ego identity perspective on volitional action: Identity status, agency, and procrastination. *Personality and individual differences*, *43*(4), 901-911.

Shaw, M. & Black, D. (2008). Internet addiction: Definition, assessment, epidemiology and clinical management. *CNS Drugs, 22*(5), 353-365.

Solomon, L. J. & Rothblum, E. D. (1984). Academic procrastination: Frequency and cognitive-behavioural correlates. *Journal of Counseling Psychology*, *31*(4), 503-509.

Sriwilai, K. & Charoensukmongkol, P. (2016). Face it, don't Facebook it: Impacts of social media addiction on mindfulness, coping strategies and the consequence on emotional exhaustion. *Stress and Health*, *32*(4), 427–434.

Steel, P. (2007). The nature of procrastination: A meta-analytic and theoretical review of quintessential self-regulatory failure. *Psychological Bulletin*, *133*(1), 65-94.

Subrahmanyam K., & Greenfield, P. (2008). Online communication and adolescent relationships. *The Future of Children, 18*(1), 119–146.

Şahin, C. & Yağcı, M. (2017). Sosyal medya bağımlılığı ölçeği-yetişkin formu: Geçerlilik ve güvenirlik çalışması [Social media addiction scale - adult form: the reliability and validity study]. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, *18*(1), 523-538.

Tanrıverdi, H. & Sağır, S. (2014). Lise öğrencilerinin sosyal ağ kullanım amaçlarının ve sosyal ağları benimseme düzeylerinin öğrenci başarısına etkisi [The impact of high school students' intentions in the use of social

media and the way of their adoption of social media on their success]. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18, 775-822.

Tice, D. M. & Baumeister, R. F. (1997). Longitudinal study of procrastination, performance, stress, and health: The costs and benefits of dawdling. *Psychological science*, *8*(6), 454-458.

Trochim, W. M. & Donnelly, J. P. (2006). *The research methods knowledge base* (3th Edition). Cincinnati, OH: Atomic Dog.

Ulukaya, S. & Bilge, F. (2014). Üniversite öğrencilerinde akademik ertelemenin yordayıcıları olarak aile bağlamında benlik ve ana-baba tutumları. [The self and parental attitudes as predictors of academic procrastination]. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi, 5*(41), 89-102.

Ulusoy, K. (2017). Tarih öğretmenlerinin madde bağımlılığı ve medya bağımlılığı ile ilgili düşünceleri [Opinions of history teachers related to drug addiction and media addiction]. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, *25*(1), 385-400.

Uzun-Özer, B. (2009). Academic procrastination in group of high school students: Frequency, possible reasons and role of hope. *Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal, 4*(32), 12-19.

Uzun-Özer, B., Saçkes, M. & Tuckman, B. W. (2013). Psychometric properties of the Tuckman Procrastination Scale in a Turkish sample. *Psychological reports*, *113*(3), 874-884.

Uzun, A. M., Ünal, E. & Tokel, S. T. (2014). Exploring internet addiction, academic procrastination and general procrastination among pre-service ICT teachers. *Mevlana International Journal of Education, 4*(1), 189-201.

van den Eijnden, R. J., Lemmens, J. S. & Valkenburg, P. M. (2016). The social media disorder scale. *Computers in Human Behaviour*, *61*, 478-487.

Vodanovich, S. J. & Seib, H. M. (1997). Relationship between time structure and procrastination. *Psychological Reports*, *80*(1), 211-215.

Wang, Z. & Englander, F. (2010). A cross-disciplinary perspective on explaining student performance in introductory statistics. What is the relative impact of procrastination? *College Student Journal,* 44, 458-471.

Vij, J. & Lomash, H. (2014). Role of motivation in academic procrastination. *International Journal of Scientific & Engineering Research*, *5*(8), 1065-1070.

Vural, L., & Gündüz, G. F. (2019). Öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışları ile bilişsel farkındalık düzeyleri arasındaki ilişki [The relationship between academic procrastination behaviours and cognitive awareness levels of prospective teachers]. *Elementary Education Online*, *18*(1), 307-330.

Yeboah, J. & Ewur, G. D. (2014). The impact of WhatsApp messenger usage on students performance in Tertiary Institutions in Ghana. *Journal of Education and practice*, *5*(6), 157-164.

Young, K. S. (1998). Internet addiction: The emergence of a new clinical disorder. *Cyberpsychology & behaviour*, *1*(3), 237–244.

Yurdakoş, K. & Biçer, E. B. (2019). İnternet bağımlılık düzeyinin akademik ertelemeye etkisi: sağlık yönetimi öğrencileri üzerine bir araştırma [The effect of internet addiction level on academic procrastination: a

research on health management students]. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, *16*(1), 243-278.

Zarick, L. M. & Stonebraker, R. (2009). I'll do it tomorrow the logic of procrastination. *College Teaching, 57*(4), 211-215.

Zakeri, H., Esfahani, B. N. & Razmjoee, M. (2013). Parenting styles and academic procrastination. *Procedia-Social and Behavioural Sciences*, *84*, 57-60.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOSYAL MEDYA BAĞIMLILIKLARI VE AKADEMİK BAŞARILARI ARASINDAKİ İLİŞKİDE AKADEMİK ERTELEME DAVRANIŞLARININ ARACI ROLÜ

ÖZ

Bu araştırmanın amacı akademik erteleme davranışlarının sosyal medya bağımlılığı ve akademik başarı arasındaki ilişkideki aracılık etkisini tespit etmektir. Çok boyutlu yordayıcı korelasyonel desenin kullanıldığı araştırmanın çalışma grubunu, 2019-2020 öğretim yılında Türkiye'nin güneyinde yer alan bir devlet üniversitesinde öğrenimine devam eden 184 sosyal bilgiler öğretmen adayı oluşturmaktadır. Veriler "Ergenler için Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği" ve "Tuckman Erteleme Ölçeği" aracılığıyla toplanmıştır. Katılımcıların akademik başarıları için genel not ortalamaları esas alınmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, korelasyon, hiyerarşik regresyon analizi ve Hayes (2018) tarafından önerilen aracılık analizinden faydalanılmıştır. Korelasyon analizi sonuçları; sosyal medya bağımlılığının akademik erteleme ile pozitif, akademik başarı ile negatif yönde ilişkisi olduğunu ortaya koymuştur. Akademik erteleme ile akademik başarı arasında negatif yönlü bir ilişki bulunmuştur. Hiyerarşik regresyon analizlerine göre, sosyal medya bağımlılığı akademik ertelemeyi pozitif, akademik başarıyı negatif yönde yordamıştır. Akademik erteleme, akademik başarıyı negatif yönde yordamıştır. Aracılık analizi sonuçlarına göre; akademik ertelemenin sosyal medya bağımlılığı ve akademik başarı arasındaki ilişkide kısmi aracılık etkisi istatistiksel açıdan anlamlı çıkmıştır. Sosyal medya bağımlılığı ve akademik erteleme davranışları, akademik başarıdaki değişimin %43'ünü anlamlı bir şekilde açıklamıştır. Araştırma sonuçları, sosyal medya bağımlılığının akademik sorumluluk ve akademik performansa etkileri bağlamında tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal medya bağımlılığı, akademik erteleme, sosyal bilgiler öğretmen adayları, hiyerarşik regresyon analizi, aracılık analizi

GİRİŞ

Teknolojinin gelişimiyle birlikte bireylerin yaşam biçimleri değişmekte ve sosyalleşme kavramı farklı anlamlar içeren bir yapıya bürünmektedir. Kültürel değerleri geleceğe taşımakla görevli genç nesil, teknolojik çağın gerekliliklerinin de etkisiyle bu görevini klasik davranış kalıplarından farklı bir biçimde yerine getirmektedir. Sosyal medyanın günlük hayatın merkezine konumlandırılmasıyla birlikte kişiler arası ilişkiler değişmekte ve sosyal etkileşim ekranlar aracılığıyla olmaktadır. "Zaman hırsızı" diye tabir edilebilecek sosyal medya bağımlılığı gençler arasında gün geçtikçe daha da artmakta ve birey yaşamını pek çok açıdan olumsuz etkilemektedir. Sosyal medyanın aşırı kullanımı, bireylerin günlük yaşamın gerekliliklerini aksatmalarına neden olmasının yanı sıra akademik görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinde de olumsuz bir rol oynamaktadır. Bu çalışmada sosyal medya bağımlılığının akademik erteleme davranışları ve akademik başarı üzerindeki etkileri üzerinde durulmuştur. Araştırmanın giriş bölümünün ilk aşamasında ilgili değişkenler hakkında açıklayıcı bilgiler verilmiştir. Giriş bölümünün ikinci aşamasında literatür kapsamında ilgili değişkenler arasındaki ilişkiler ortaya koyularak araştırmanın hipotezleri belirlenmiştir.

Sosyal medya; bireylerin anlık duygu ve düşünceleri ile yaşamlarında önemli gördükleri durum ve olayları web ortamında paylaşmalarını sağlayan genel ortamlardır (Paul ve Dredze, 2011). Sosyal medya sayesinde insanlar bir grubun parçası olarak deneyimlerini ve oluşturdukları bilgilerini paylaşma ve sosyalleşme imkânı bulmaktadır (Griffiths, Kuss ve Demetrovics, 2014; Kwon ve Wen, 2010). Sosyal medya araçları; sosyal ağlar, podcastler, forumlar, bloglar, mikro bloglar, içerik toplulukları şeklinde sıralanabilir (Özgenel, Canpolat ve Ekşi, 2019). İlgili alanyazın incelendiğinde sosyal medyanın bilgiye ulaşma (Park ve Kim, 2013), sosyal çevreyle iletişim kurma (Boyd ve Ellison, 2007) ve eğlenme (Lin, Hoffman ve Borengasser, 2013) amaçlı kullanıldığı görülmektedir. Teknolojinin gelişimiyle birlikte günümüzde gençler sosyal medyayı daha çok iletişim ve etkileşim amaçlı kullanmaktadır (Agosto, Abbas ve Naughton, 2012; Bilgin, 2018; Subrahmanyam ve Greenfield, 2008).

Hootsuit şirketi tarafından 2019 yılı küresel sosyal medya kullanım raporlarına göre dünya nüfusunun yaklaşık %58'i interneti, %48'i ise sosyal medyayı aktif biçimde kullanmaktadır. Aynı raporun Türkiye bölümünde ise nüfusun %72'si interneti aktif biçimde kullanırken sosyal medya kullananların oranı %63'tür. Mobil ortam ortamda sosyal medya kullananların oranı Türkiye nüfusunun yaklaşık %53'ünü oluşturmakla birlikte günlük sosyal medyada geçirilen süre ortalama 2 saat 46 dakikadır (Bayrak, 2019a, 2019b). İlgili araştırma sonuçları internet ve sosyal medyanın günlük hayatta çok büyük bir yer kapladığını göstermektedir. Bu durum özellikle gençler üzerinde sosyal medya bağımlılığını gündeme getirmiştir. Sosyal medyanın aşırı kullanımı neticesince gençlerde çeşitli ruh sağlığı problemlerinin yanı sıra saplantılı davranışların arttığı rapor edilmiştir (Balcı ve Baloğlu, 2018; Echeburua ve de Corral, 2010; Hwang, 2017). Herhangi bir bağımlılık sınıflamasında yer almamakla birlikte pek çok araştırmacı sosyal medya bağımlılığını internet bağımlılığının bir alt dalı olarak kabul etmektedir (Deniz ve Gürültü, 2018; Sarıçam ve Karduz, 2018). Young (1998) kumar bağımlılarından esinlenerek internet bağımlılığının alt bileşenlerini aşırı zihinsel meşguliyet, daha fazla kullanma ihtiyacı hissetme, kullanımı azaltmaya çalışırken yoksunluk hissetme, kullanımı azaltmada başarısızlık, aşırı kullanım, kullanımı gizlemek için yalan

söyleme, sosyal yaşamda sorunlar yaşama ve rahatlamak için kullanma şeklinde sıralamıştır. Sürekli online olma isteği, aşırı düşkünlük neticesinde çok fazla kullanım süreleri ve bu durumun yansıması olarak akademik ve sosyal yaşamın olumsuz etkilenmesi sosyal medya bağımlılığının göstergeleri arasındadır (Andreassen ve Pallesen, 2014; Kuss ve Griffiths, 2011; Şahin ve Yağcı, 2017).

İnternet ve sosyal medya bağımlılığının gençler ve ergenler arasında daha sık görüldüğü rapor edilmiştir (Can ve Zeren, 2019; Özgenel vd., 2019; Ulusoy, 2017; van den Eijnden, Lemmens ve Valkenburg, 2016). Bu durum; stresten ve negatif duygu durumlarından uzaklaşma, sanal dünyanın gerçek dünyaya göre daha çekici gelmesi, mobil ağların ve akıllı telefonların aşırı yaygınlaşması ve sosyalleşme arzusu gibi farklı türden nedenlerden kaynaklanabilmektedir (Ang, Chan, ve Lee, 2017; Ryan, Chester, Reece ve Xenos, 2014; Sarıçam ve Karduz, 2018; Shaw ve Black, 2008). Özellikle gerçek hayatta olmak istedikleri ideal kişiliği sosyal medya aracılığıyla yansıtmaya çalışma durumu, gençler arasında çok yaygındır (Buffardi ve Campbell, 2008). Bu durumun bir yansıması olarak aşırı sosyal medya kullanımının sosyal yaşamdaki ilişkileri olumsuz etkilemekle birlikte depresyon ve kaygı ile pozitif yönde ilişki içerisinde olduğu rapor edilmiştir (Bilgin, 2018; de Vries, de Graaf ve Nikken, 2016; Khattak, Ahmad ve Mohammad, 2017). Buna ek olarak sosyal medya bağımlılığının yaşam doyumunu olumsuz yönde etkilediği (Longstreet ve Brooks, 2017) ve bireylerin toplumdan soyutlanmasına neden olduğu rapor edilmiştir (Andreassen, 2015).

Akademik Erteleme

Erteleme, herhangi bir görev veya sorumluluğu mantıklı ve geçerli bir neden olmadan bilinçli olarak ileri bir tarihe ötelemektir (Haycock, McCharty ve Skay, 1998; Johnson, Green ve Kluever, 2000). Erteleme davranışlarının nedenlerine yönelik ilgili alanyazın incelendiğinde sorumluluk değerinin gelişmemesi, güdülenme ve konsantrasyon eksikliği, zaman yönetimi yetersizliği, düşük öz-yeterlik algısı ve mükemmeliyetçi kişilik yapısı gibi faktörler karşımıza çıkmaktadır (Ferrari, 1992; Odacı ve Çelik, 2012; Senecal, Koestner ve Vallerand, 1995). Akademik erteleme ise ödev teslimi, sınava hazırlık veya okul öğrenmelerine katkı olarak tanımlanabilecek okul temelli görevlerin ertelenmesi veya son ana bırakılmasıdır (Haycock vd., 1998; Solomon ve Rothblum, 1984). Akademik erteleme eğiliminde olan bireyler herhangi bir akademik görevi yüksek düzeyde kaygı duyana kadar yapmamaktadır (Senecal vd., 1995). İlgili alanyazındaki ampirik araştırmalar incelendiğinde öğrencilerin erteleme davranışlarını çok sık kullandıkları görülmektedir (Can ve Zeren, 2019; Uzun-Özer, 2009). Çetin (2009) tarafından yapılan çalışmada öğretmen adaylarının yaklaşık üçte birinin akademik işlerini yüksek düzeyde erteledikleri sonucuna ulaşılmıştır. Solomon ve Rothblum (1984) tarafından yapılan çalışmada öğrencilerin yarıya yakını rapor yazma, üçte birine yakını okuma ödevleri ve %28'i sınavlara çalışmayı ertelemektedir. Benzer nitelikteki çalışmalarda; lise ve üniversite öğrencilerinin yarıdan fazlasının akademik işlerini erteledikleri rapor edilmiştir (Can ve Zeren, 2019; Ulukaya ve Bilge, 2014; Uzun-Özer, 2009).

Akademik erteleme davranışlarının nedenleri konusunda alanyazında fikir birliği bulunmamaktadır (Uzun-Özer, 2009). Öğrencilerin etkisiz zaman yönetimi (Burns, Dittman, Nguyen ve Mitchelson, 2000), başarısızlık korkusu

(Ferrari vd., 1997; Solomon ve Rothblum, 1984), depresyon (Steel, 2007), çalışılacak konunun ilgi çekmemesi (Schraw, Wadkins ve Olafson, 2007) ve motivasyon eksikliği (Balkıs vd., 2006; Franziska, Manfred ve Stefan, 2007; Vij ve Lomash, 2014) gibi özellikleri akademik erteleme davranışlarının nedenleri arasında gösterilebilir. Akademik erteleme düzeyi yüksek olan bireylerin sorumluluk düzeyleri düşük olmakla (Steel, 2007) birlikte bu kişilerin mantıklı düşünme stillerini daha az kullanıp kaçıngan, bağımlı ve anlık karar verme stillerini daha çok kullanma eğiliminde oldukları rapor edilmiştir (Balkıs, 2007). İlgili çalışmalarda akademik ertelemenin düşük benlik saygısı ve öz-yeterlik (Haycock vd., 1998; Klassen, Krawchuk ve Rajani, 2008), stres (Shanahan ve Pychyl, 2007), olumsuz değerlendirilme korkusu (Saddler ve Buley, 1999) ve kendinden şüphe duyma (Duru ve Balkıs, 2014) gibi bileşenlerle pozitif yönde bir ilişki içerisinde olduğu görülmüştür.

Sosyal Medya Bağımlılığı, Akademik Erteleme ve Akademik Başarı Arasındaki İlişkiler

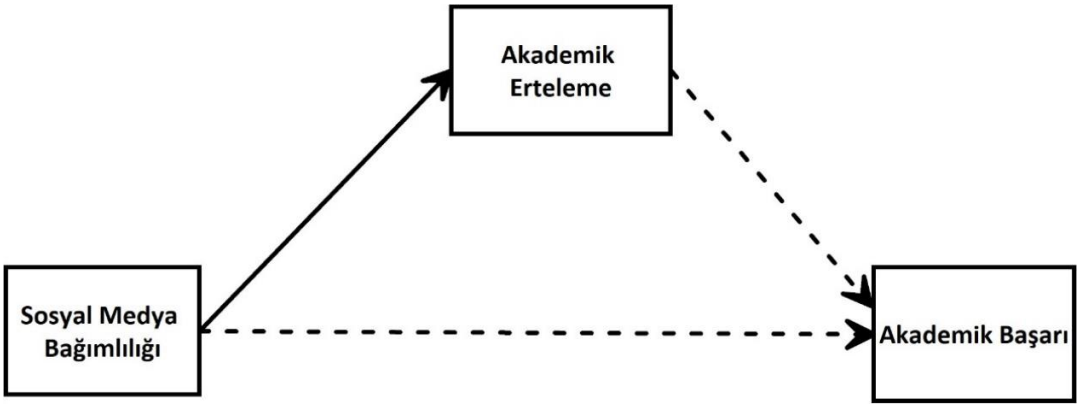
Sosyal medya bağımlılığı zamanı boşa tüketme özelliğinden dolayı özellikle gençler ve üniversite öğrencileri üzerinde akademik başarıyı olumsuz etkilemektedir. İlgili araştırma sonuçları, internet ve sosyal medyada geçirilen süre ile akademik başarı arasında ters yönlü bir ilişki olduğunu göstermektedir (Al-Menayes, 2015; Cabral, 2011; Can ve Zeren, 2019; Ceyhan, 2008; Eldeleklioğlu ve Vural-Batık, 2013; Esen ve Siyez, 2011; Carbonilla-Gorra ve Bhati, 2016; Hawi ve Samaha, 2017; Tanrıverdi ve Sağır, 2014). Sosyal medya bağımlısı bireylerin ekran karşısında çok fazla vakit geçirmeleri, sosyal katılım becerilerini de olumsuz yönde etkilemektedir. Çünkü sanal dünyanın içerisinde kaybolan gençler çevrelerinde olup bitenlere ve açık hava etkinliklerine duyarsız kalmaktadır (Pantic vd., 2012). Zamanının büyük bir kısmını internette ve özellikle sosyal medyada geçiren bireylerin günlük yaşamsal ihtiyaçlarını karşılamada, sorumluluklarını yerine getirmede ve bunlara ek olarak akademik görevlerini yerine getirmede sıkıntılar yaşadıkları rapor edilmiştir (Akdemir, 2013; Can ve Zeren, 2019; Ekşi, Turgut ve Sevim, 2019; Yeboah ve Ewur, 2014).

İnternet ve sosyal medya bağımlılığı ile akademik erteleme davranışları arasındaki ilişkileri ortaya koyan ampirik araştırma sonuçları bu değişkenler arasında pozitif yönlü bir ilişki olduğunu ortaya koymuştur (Can ve Zeren, 2019; Ekşi vd., 2019; Davis, Flett ve Besser, 2002; Hinsch ve Sheldon, 2013; Kandemir, 2014; Kızılkaya-Cumaoğlu ve Diker-Coşkun, 2012; Uzun, Ünal ve Tokel, 2014). Akdemir (2013), Akkuş (2018) ve Durdu (2019) gibi araştırmacılar tarafından ortaokul öğrencileriyle yapılan çalışmalarda facebook tutumları ile akademik erteleme davranışları arasında pozitif yönlü ilişkiler olduğu rapor edilmiştir. Gürültü (2016) tarafından lise öğrencileriyle yapılan çalışmada da benzer şekilde sosyal medya bağımlılığı ile akademik erteleme davranışları arasında pozitif yönlü ilişkiler bulunmuştur. Coşar (2019) ve Yurdakoş ve Biçer (2019) gibi araştırmacılar tarafından üniversite öğrencileriyle yapılan araştırmada sosyal medya bağımlılığı ile akademik erteleme davranışları arasında pozitif yönlü ilişkiler bulunmuştur.

Akademik erteleme düzeyi yüksek öğrenciler sınavlara çalışma ve proje görevlerini teslim etme gibi akademik sorumluluklarını yerine getirmede son ana kadar bekledikleri için birtakım sıkıntılar yaşamaktadırlar. Bu durumun bir yansıması olarak akademik performansları ve akademik başarıları olumsuz yönde etkilenmektedir (Çelik ve

Odacı, 2015; Wang ve Englander, 2010). İlgili araştırmalar akademik erteleme davranışlarının devamsızlık, sınıf tekrarı, okuldan ayrılma gibi olumsuz sonuçları olduğunu ortaya koymuştur (Ferrari ve Scher, 2000; Johnson vd., 2000; Kanus, 1998; Klassen ve Kuzucu, 2009; Tice ve Baumeister, 1997). Buna ek olarak akademik erteleme davranışları ile akademik başarı arasında negatif yönde anlamlı ilişkiler rapor edilmiştir (Akbay ve Gizir, 2010; Akkaya, 2007; Balkıs vd., 2006; Owens ve Newbegin, 2000; Scher ve Osterman, 2002; Seo, 2011; Steel, 2007). Bulut (2014) tarafından sosyal bilgiler öğretmen adaylarıyla yapılan araştırmada sorumluluk ve akademik başarı ile akademik erteleme davranışları arasında negatif yönde ilişkiler bulunmuştur.

Sosyal medya bağımlılığı akademik başarıyı doğrudan olumsuz yönde etkilemekle birlikte akademik erteleme davranışlarını da arttırmaktadır (Akdemir, 2013; Akkuş, 2018; Bulut, 2014; Can ve Zeren, 2019; Coşar, 2019; Durdu, 2019; Ekşi vd., 2019; Gürültü, 2016; Odacı ve Çelik, 2012; Yurdakoş ve Biçer, 2019). Buna göre sosyal medya bağımlılığının akademik erteleme davranışları aracılığıyla akademik başarı üzerinde dolaylı bir etkisi olduğu söylenebilir. Sosyal medya bağımlılığı ve akademik başarı arasındaki ilişkide akademik erteleme davranışlarının aracı etkisi olduğu varsayımından hareketle ilgili literatür temelinde bu üç değişken arasındaki ilişkileri ortaya koyan bir model oluşturulmuş ve Şekil 1'de gösterilmiştir.

Şekil 1. Sosyal Medya Bağımlılığı, Akademik Erteleme ve Akademik Başarı Arasındaki İlişkiler

Şekil 1'deki hipotetik model doğrultusunda aşağıdaki araştırma sorusuna cevap aranıp sonrasında verilen hipotezler test edilmiştir:

Araştırma Sorusu: Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılığı (SMB), akademik erteleme (AE) ve akademik başarıları (AB) ne düzeydedir ve bu üç değişken arasında nasıl ve ne yönde ilişkiler vardır?

- Hipotez 1 (H1): SMB, AB'yi negatif yönde yordamaktadır.
- Hipotez 2 (H2): SMB, AE'yi pozitif yönde yordamaktadır.
- Hipotez 3 (H3): AE, AB'yi negatif yönde yordamaktadır.
- Hipotez 4 (H4): Test edilen modelde AE; yordayıcı (SMB) ve yordanan (AB) değişkenler arasında aracılık etkisine sahiptir.

YÖNTEM

Model

Bu çalışmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının SMB'leri, AE'leri ve AB'leri arasındaki yapısal ilişkileri ortaya koymak amacıyla çok faktörlü karmaşık yordayıcı korelasyonel desen kullanılmıştır. Yordayıcı korelasyon araştırmalarında değişkenler arasındaki ilişkiler incelenerek değişkenlerin birinden yola çıkarak diğeri yordanmaya çalışılır. Araştırmada tek bir yordayıcı değişken varsa tek faktörlü yordayıcı korelasyonel desen; iki ya da daha çok yordayıcı varsa çok faktörlü yordayıcı korelasyonel desen söz konusudur. Çok faktörlü yordayıcı korelasyonel desenler yalnızca doğrudan ilişkileri denemeye yönelik olabileceği gibi hem doğrudan hem de dolaylı ilişkileri test etmeye yönelik de olabilir (Fraenkel, Wallen ve Hyun, 2012). Bu araştırmada SMB ve AE yordayıcı; AB ise yordanan değişken olarak atanmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırma Türkiye'nin güneyinde yer alan bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesinde okuyan kolay ulaşılabilir durum örneklemesi yöntemiyle seçilmiş gönüllü 184 sosyal bilgiler öğretmen adayıyla (kadın: %67.4, erkek: %37.6) gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların sınıf düzeylerinin (birinci: %25.5, ikinci: %24.5, üçüncü: 23.9, dördüncü: 26.1) dengeli dağıldığı görülmüştür.

Veri Toplama Araçları

Çalışma grubunun sosyal medya bağımlılığını ölçmek için Türk kültürü bağlamında geliştirilen ölçekler incelenmiştir (Ayğar ve Uzun, 2018; Şahin ve Yağcı, 2017). Alanyazındaki ölçeklerin maddelerinin birbirine benzer nitelikte olduğu görülmüştür. Madde sayısı az ve güvenilirlik katsayısı yüksek olması nedeniyle Özgenel ve diğerleri (2019) tarafından lise ve ortaokul öğrencilerine yönelik hazırlanan "Ergenler için Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği"nin mevcut araştırmada kullanılmasına karar verilmiştir. İlgili ölçeğin ergenler için geliştirilmiş olmasına rağmen yetişkinler için geliştirilen ölçek maddeleriyle benzer nitelikte maddeler içerdiği görülmüştür. Ayrıca doğrulayıcı faktör analizi ile ölçeğin yetişkinler üzerinde geçerliği test edilmiştir. Dokuz maddeden oluşan ölçeğin maddelerine verilen tepkiler, 1 (hiçbir zaman) ile 5 (her zaman) arasında derecelendirilmiştir. Ölçekten alınan yüksek puanlar, sosyal medya bağımlılığının yüksek düzeyde olduğu şeklinde yorumlanmaktadır (Örnek madde: Sosyal medyada gezinirken "biraz daha" diyerek süreyi uzatırım). Mevcut çalışmada kullanmak için yapılan doğrulayıcı faktör analizi (DFA) sonuçları, ölçeğin tek boyutlu orijinal yapısının korunarak uyum indekslerinin mükemmel düzeyde olduğunu göstermiştir: $\chi 2 = 31.751$, sd =23, $p< .001$, $\chi 2/sd = 1.380$, SRMR = .03, IFI = .98, RMSEA = .04, TLI= .98, CFI=.98 (Kline, 2011). Faktör yükleri .46 ile .77 arasında değişen ölçeğin alfa iç tutarlılık katsayısı .87 hesaplanmıştır.

Katılımcıların AE'lerini belirlemek için Uzun-Özer, Saçkes ve Tuckman (2013) tarafından geliştirilen 14 maddelik "Tuckman Erteleme Ölçeği" kullanılmıştır. Tek boyut ve 14 maddeden oluşan ölçekten alınan yüksek puanlar bireylerin akademik erteleme davranışlarını yüksek düzeyde benimsediklerini göstermektedir. Ölçek maddeleri 1

(kesinlikle katılmıyorum) ile 5 (tamamen katılıyorum) arasında derecelendirilmiştir. Ölçekte 5, 8, 12 ve 14. maddeler tersten kodlanmıştır (Örnek madde: Bir şeyi yapmamak için bahane bulmayı başarırım). Mevcut araştırmada yapı geçerliğini sağlamak amacıyla yapılan DFA sonucunda 1 ve 5 numaralı maddeler faktör yükleri .32'nin altında olduğu için ölçekten çıkarılmıştır. Elde kalan 12 madde ile yeniden yapılan DFA sonucunda ölçeğin tek boyutlu orijinal yapısını koruyarak uyum indekslerinin mükemmel düzeyde olduğu görülmüştür: $\chi 2 = 56.128$, sd =51, $p< .001$, $\chi 2/sd = 1.101$, SRMR = .06, IFI = .99, RMSEA = .02, TLI= .99, CFI=.99 (Kline, 2011). Katılımcıların akademik başarılarını tespit etmek için onlardan veri toplama formuna genel not ortalamalarını yazmaları istenmiştir. Veri toplama sürecinde etik kurallara uyulmuştur.

Verilerin Analizi

Analizlere başlamadan önce kayıp değer analizi ve normallik testleri yapılmıştır. Kayıp değerlerin olmadığı veri setinde çarpıklık ve basıklık değerleri ±1 değerleri aralığında çıkmıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda verilerin normal dağıldığı söylenebilir (Trochim ve Donnelly, 2006). Üç değişken arasındaki ilişkileri tespit etmek için SPSS programında korelasyon analizinden ve betimsel istatistiklerden faydalanılmıştır. SMB ile AB arasındaki ilişkide AE'nin aracılık etkisini ortaya koymak için hiyerarşik regresyon analizi yapılmıştır. Çoklu bağıntı sorunu olup olmadığını kontrol etmek için varyans büyütme faktörünün (VIF) 10'dan küçük, tolerans değerlerinin .20'den büyük olup olmadığı kontrol edilmiştir (Field, 2013). İlgili alanyazında sınıf düzeyi ile SMB ve AE (Ferrari ve Scher, 2000; Rosario, Costa, Nunez ve Gonzales-Pienda, 2009) arasında anlamlı ilişkiler olduğunu ortaya koyan çalışmalar mevcuttur. Aynı şekilde cinsiyet ile SMB (Acun, Yücel, Belenkuyu ve Keleş, 2017; Çam ve İşbulan, 2012) ve cinsiyet ile AE (Prohaska, Morrill, Atiles ve Perez, 2000; Zakeri, Esfahani ve Razmjoee, 2013) arasında anlamlı ilişkiler olduğu rapor edilmiştir. Bu nedenle sınıf düzeyi ve cinsiyet kontrol değişkeni olarak belirlenmiştir. Hiyerarşik regresyon analizlerine ek olarak SMB ile AB arasındaki ilişkide AE'nin aracılık etkisinin istatistiksel açıdan anlamlılığını test etmek amacıyla "SPSS Process Makro" eklentisiyle Hayes (2018) tarafından önerilen "düzeltilmiş önyükleme" (bias-corrected bootstrapping) yöntemi uygulanmıştır. %95 güven aralığını oluşturmak için rastgele örnekleme yöntemiyle örneklem sayısı 10.000'e çıkarılmıştır. Güven aralıkları arasında sıfır değerinin olmaması modelde sınanan aracılık etkisinin istatistiksel açıdan anlamlı olduğunu göstermektedir (Hayes, 2018).

BULGULAR

Tanımlayıcı İstatistikler ve Korelasyon Analizleri

SMB, AE ve AB ile ilgili betimsel istatistikler ve korelasyon değerleri Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Tanımlayıcı İstatistikler ve Korelasyon Analizleri (N = 339)

Değer	Ortalama	S. Sapma	Çarpıklık	Basıklık	(1)	(2)	(3)
1 Sosyal Medya Bağımlılığı	2.04	.86	.91	.18	1	.622**	-.548**
2 Akademik Erteleme	2.56	.93	.53	-.29		1	-.603**
3 Akademik Başarı	3.37	.72	-.84	.89			1

**p < .01.

Tablo 1'de görüleceği üzere SMB ile AE arasında orta düzeyde pozitif yönde anlamlı bir korelasyon bulunmaktadır. AB hem SMB hem de AE ile orta düzeyde negatif yönde anlamlı ilişkilere sahiptir. Çarpıklık ve basıklık değerlerine bakıldığında veri setinin ±1 aralığında olup normal dağılım gösterdiği söylenebilir.

Aracılık Analizleri

SMB ile AB arasındaki ilişkide AE'nin aracılık etkisini test etmek için üç aşamalı hiyerarşik regresyon analizi yapılmıştır. Birinci aşamada bağımlı değişken (AB), bağımsız değişken (SMB) tarafından yordanmıştır. İkinci aşamada aracı değişken (AE), bağımsız değişken (SMB) tarafından yordanmıştır. Üçüncü aşamada bağımlı değişken (AB), hem bağımsız değişken (SMB) hem de aracı değişken (AE) tarafından yordanmıştır. Sınıf düzeyi ve cinsiyet değişkenleri kontrol değişkeni olarak analizlerin tamamına dahil edilmiştir. Üç aşamalı hiyerarşik regresyon analizi sonuçları Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Akademik Başarıyı Yordayan Hiyerarşik Regresyon Analizleri

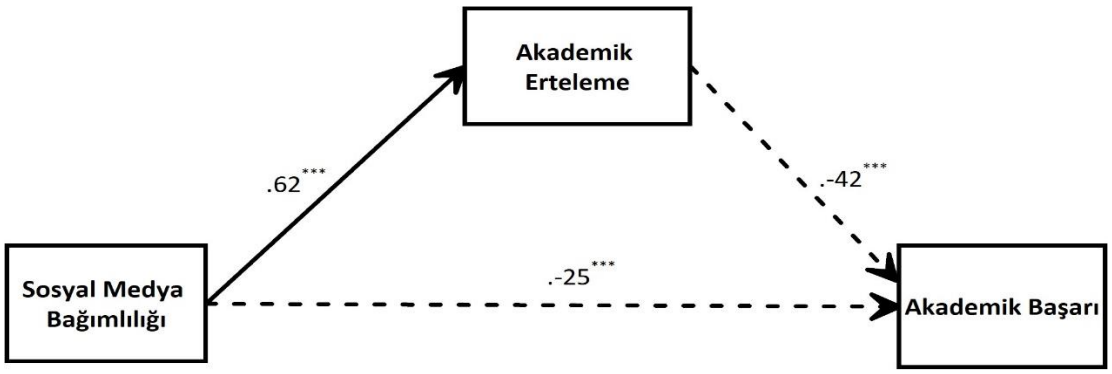
Regresyon Eşitliği	Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişken	B	β	t	r^2	Δr^2	ΔF
1	Akademik Başarı	Sınıf Düzeyi	-,052	-,081	-1,304	.320	.320	28.210***
		Cinsiyet	-,164	-,106	-1,704			
		SMB	-,439	-,524	-8,393***			
2	Akademik Erteleme	Sınıf Düzeyi	,005	,006	,095	.387	.387	37.956***
		Cinsiyet	-,006	-,003	-,053			
		SMB	,670	,622	10,503***			
3	Akademik Başarı	Sınıf Düzeyi	-,050	-,078	-1,380	.432	.112	35.187***
		Cinsiyet	-,166	-,108	-1,883			
		SMB	-,216	-,258	-3,552***			
		AE	-,332	-,427	-5,932***			

***= p< .001, AB: Akademik Başarı, AE: Akademik Erteleme, SMB: Sosyal Medya Bağımlılığı

Tablo 2'de görüleceği üzere birinci aşamada (Regresyon Eşitliği 1) aracılık analizini yapabilmenin ilk şartı (Baron ve Kenny, 1986) olarak SMB ile AB arasında doğrudan bir yol kurulmuş (H1) ve bağımsız değişken (SMB), bağımlı değişkeni (AB) anlamlı ve negatif yönde yordamıştır (β= .52, t = -.8,393, p< .001). Bu bulgulara göre H1 doğrulanmış ve AB'deki değişimin %32'si sosyal medya bağımlılığı tarafından açıklanmıştır. İkinci aşamada (Regresyon Eşitliği 2) SMB, AE'yi pozitif yönde yordamış ve H2 kabul edilmiştir (β= .62, t = 10,503, p< .001). Buna göre AE'deki değişimin %39'u SMB tarafından açıklanmaktadır. Üçüncü aşamada (Regresyon Eşitliği 3) aracı değişkenin (AE) modele dahil edilmesi sonrasında SMB, AB'yi anlamlı bir şekilde yordamasına rağmen SMB'nin etki katsayısında azalma meydana gelmiştir (β= .26, t = -3,552, p < .001). Bu bulgulara göre SMB ile AB arasındaki ilişkide AE kısmi aracılık etmiştir. Aracı değişken analizi Şekil 2'de görselleştirilmiştir.

Şekil 2'ye göre sosyal medya bağımlılığının akademik erteleme aracılığıyla akademik başarı üzerindeki dolaylı etkisi (0.62 x 0.42 = 0.26), toplam etkinin (0.26 + 0.25 = 0.51) %51'ine (0.26 / 0.51 = 0.51) tekabül etmektedir. Aracı değişkenin modele eklenmesiyle birlikte bağımlı değişkende açıklanan varyansta .11 düzeyinde bir artış meydana gelmiştir. Ayrıca bağımlı değişkendeki (AB) varyansın %43'ü; bağımsız değişken (SMB), aracı değişken

(AE) ve kontrol değişkenleri (sınıf düzeyi ve cinsiyet) tarafından birlikte temsil edilmektedir. Aracı değişken (AE) modele dahil edilmediğinde bu oran %32'ye gerilemektedir. Kontrol değişkenlerinin (sınıf düzeyi ve cinsiyet) bağımlı ve aracı değişken üzerinde anlamlı bir etkilerinin olmadığı görülmüştür.

Şekil 2. SMB ile AB Arasındaki İlişkide AE'nin Aracı Etkisine Yönelik Standardize Beta Katsayıları, N = 184, ***=p < .001

AE'nin aracı etkisinin anlamlılığını test etmek amacıyla Hayes (2018) tarafından önerilen "SPSS Process Makro" eklentisiyle "düzeltilmiş önyükleme" (bias-corrected bootstrapping) yöntemi uygulanmıştır. Doğrudan ve dolaylı etki katsayıları ile %95 güven aralıkları Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Kısmi Aracılık Modeli İçin Önyükleme Testi Sonuçları (N = 184)

				%95 Güven Aralığı	
	Model Yolu	**SYK**	**SH**	**Alt**	**Üst**
Standardize Doğrudan	SMB→AE	.62**	.06	.54	.79
	AE →AB	-.42**	.05	-.44	-.22
	SMB→AB	-.25**	.06	-.33	-.09
Standardize Dolaylı	SMB→AE→AB	-.26**	.05	-.37	-.15

SMB =Sosyal Medya Bağımlılığı, AE= Academik Erteleme, AB= Akademik Başarı, SYK= Standardize Yol Katsayısı, SH = Standart Hata, **p< .01,

Tablo 3'e göre doğrudan yol katsayılarının tamamı anlamlıdır. 10.000 önyükleme (bootstrap) işleminden sonra dolaylı yol katsayısı anlamlıdır ve güven aralıkları arasında sıfır yoktur (önyükleme katsayısı = .26, 95% Güven Aralığı = -.37, -.15). Bu bulgulara göre AE'nin SMB ile AB arasındaki ilişkide aracılık edeceğini öne süren H4 doğrulanmıştır.

SONUÇ ve TARTIŞMA

Sosyal medya bağımlılığı, akademik erteleme ve akademik başarı arasındaki yapısal ilişkileri ortaya koymaya çalışan bu araştırmada çalışma grubu olarak sosyal bilgiler öğretmen adayları seçilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılığı davranışları akademik erteleme davranışlarını pozitif yönde yordamıştır. Buna göre sosyal medyada geçirilen süre arttıkça akademik erteleme davranışlarının da arttığı söylenebilir. Bu sonuçlar sosyal medya bağımlılığı ile akademik erteleme davranışları arasındaki ilişkileri

ortaya koyan ilgili literatürdeki ampirik araştırmaların sonuçlarıyla tutarlıdır (Can ve Zeren, 2019; Ekşi vd., 2019; Davis vd., 2002; Hinsch ve Sheldon, 2013; Kandemir, 2014; Kızılkaya-Cumaoğlu ve Diker-Coşkun, 2012; Uzun vd., 2014). Teknolojinin toplumsal yapıyı değiştirmesiyle birlikte gençler ve özellikle üniversite öğrencileri sosyalleşme ve kaynaşma aracı olarak gerçek hayattaki etkileşimlerden ziyade sosyal medyayı daha fazla kullanmaktadırlar. Bu durumun bir yansıması olarak sosyal medya bireylerin günlük yaşamında çok fazla yer kaplamakta ve zamanın büyük bir kısmının boşa harcanmasına neden olmaktadır. Sosyal medyada çok fazla zaman geçirmek; kişinin evden daha az çıkmasına ve arkadaşlarıyla gerçek hayatta daha az vakit geçirmesine, içinde yaşadıkları kültüre karşı sosyal kaçış ve yabancılaşma yaşamalarına neden olabilmektedir. (Balcı ve Gölcü, 2013). Sosyal medyanın gençler arasındaki aşırı kullanımı neticesinde akademik sorumlulukların yerine getirilmesine birtakım sıkıntılar yaşanmakta ve bu durum akademik işlerin ertelenmesine yol açmaktadır. Araştırmanın bu sonuçları sosyal bilgiler öğretmen adayları özelinde sosyal medyanın akademik işlerin önüne geçmesini gözler önüne sermesi açısından önemlidir. Öte yandan ilgili literatürde internet ve sosyal medya bağımlılığı ile akademik erteleme davranışları arasında anlamlı ilişkilerin bulunmadığı ampirik araştırmalara da rastlanmıştır (Odacı, 2011; Odacı ve Çelik, 2012). Bu sonuçlar hep birlikte değerlendirildiğinde sosyal medya bağımlılığının akademik erteleme davranışlarını arttırdığı, diğer taraftan akademik erteleme davranışlarının tek nedeninin sosyal medya bağımlılığı olmadığı söylenebilir.

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışları, akademik başarılarını negatif yönde yordamıştır. Araştırmanın bu sonucuna göre akademik erteleme davranışları arttıkça akademik başarının düşeceği söylenebilir. Gerçekten de ilgili literatürdeki pek çok ampirik araştırmada, akademik erteleme davranışları ile akademik başarı arasında negatif bir ilişki olduğu ortaya konulmuştur (Akbay ve Gizir, 2010; Akkaya, 2007; Balkıs vd., 2006; Owens ve Newbegin, 2000; Scher ve Osterman, 2002; Seo, 2011). Bulut (2014) tarafından sosyal bilgiler öğretmen adaylarıyla yapılan araştırmada akademik erteleme ile akademik başarı arasında negatif yönlü ilişkiler bulunmuştur. Bu durumdan hareketle mevcut araştırma sonuçlarının ilgili literatürdeki çalışmalarla tutarlı olduğu söylenebilir. Yüksek düzeyde akademik erteleme davranışında bulunan öğrencilerin zaman yönetimi (Aydın ve Koçak, 2016; Vodanovich ve Seib, 1997), düzenli ders çalışma alışkanlığı (Solomon ve Rothblum, 1984) ve sorumluluk (Bulut, 2014) becerileri daha az geliştiği için bu durum akademik başarının düşmesine neden olmaktadır. İşlerini hep son ana bırakan öğrencilerin zaman sıkışıklığının da bir sonucu olarak akademik anlamda istedikleri sonucu elde edemedikleri görülmüştür. Akademik performans ve akademik başarıya olumsuz etkisi olmasına rağmen öğrencilerin büyük bölümünün akademik işlerini çok sık erteledikleri rapor edilmiştir (Bishop Gallagher ve Cohen, 2000; Ferrari, Callaghan ve Newbegin, 2005; Uzun-Özer, 2009). Öte yandan işleri son ana bırakmanın yani akademik erteleme davranışlarının öğrenme üzerinde olumlu etkileri olduğu yönündeki çalışmalara rastlamak mümkündür (Ferrari, 1994; Zarick ve Stonebraker, 2009). Akademik erteleme davranışlarının kaygıyı azaltarak stresle mücadele etme ve işleri son ana bırakmanın bireylere verdiği yüksek enerji ve adrenalinden faydalanma konularında olumlu etkileri olduğunu belirten çalışmalar bulunmaktadır (Eerde-Van, 2003; Tice ve Baumeister, 1997; Vural ve Gündüz, 2019). Bu sonuçlar birlikte

değerlendirildiğinde akademik erteleme davranışlarının bireylerde farklı etkileri olduğu ve kişilik özelliklerine göre değiştiği söylenebilir (Dewitte ve Schouwenburg, 2002).

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılıkları akademik başarılarını olumsuz yönde yordamıştır. Bu sonuçlara göre bireylerin sosyal medyada geçirdikleri süre arttıkça akademik başarılarının düşeceği yorumu yapılabilir. Mevcut araştırma sonuçları, sosyal medya bağımlılığı ile akademik başarı arasında negatif yönlü ilişkiler olduğunu öne süren araştırmaları (Al-Menayes, 2015; Cabral, 2011; Can ve Zeren, 2019; Ceyhan, 2008; Carbonilla-Gorra ve Bhati, 2016; Eldeleklioğlu ve Vural-Batık, 2013; Esen ve Siyez, 2011; Hawi ve Samaha, 2017; Tanrıverdi ve Sağır, 2014) destekler niteliktedir. Egüz ve Kesten (2018) tarafından sosyal bilgiler öğretmen adaylarıyla yapılan çalışmada, katılımcıların sosyal medyayı bağımlılık yaratan ve zamanın boşa harcanmasına yol açan bir etkinlik olarak algıladıkları rapor edilmiştir. Sosyal medyanın bireylerin gündelik hayatında çok fazla yer kaplaması ve bireylerin sosyal medyayı hayatının merkezine yerleştirmesi; kişiler arası ilişkiler, sosyal yaşam ve sağlık konusundaki olumsuz etkilerin yanı sıra akademik sorumlulukların aksatılmasına da yol açmaktadır. Bu durum bireylerin depresif bir kişilik yapısına bürünmelerine (Khattak vd., 2017) ve duygusal tükenmişlik yaşamalarına (Sriwilai ve Charoensukmongkol, 2016) neden olmaktadır.

Araştırmanın bir diğer sonucu da sosyal medya bağımlılığı ile akademik başarı arasındaki ilişkide akademik erteleme davranışlarının kısmi aracı etkisinin anlamlı çıkmasıdır. Bu sonuçlara göre sosyal medya bağımlılığı akademik başarıyı doğrudan negatif yönde etkilemekle birlikte, akademik erteleme davranışlarını pozitif yönde etkileyerek akademik başarıyı dolaylı bir şekilde negatif yönde etkilemiştir. Akademik erteleme davranışları bağımsız değişken (SMB) ile bağımlı değişken (AB) arasında kısmi aracılık etkisine sahiptir. Buna göre sosyal medya bağımlılığı akademik başarıyı hem doğrudan hem de dolaylı yönden olumsuz yönde etkilemektedir. Akademik erteleme davranışlarının modele dahil edilmesiyle birlikte akademik başarıdaki varyansın %43'ü sosyal medya bağımlılığı ve akademik erteleme davranışları tarafından açıklanmaktadır. Akademik erteleme davranışları modelden çıkarıldığında açıklanan varyans %32'ye gerilemektedir. Bu sonuçlar doğrultusunda sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılıkları arttıkça akademik erteleme davranışlarının artıp akademik başarılarının düşeceği, akademik erteleme davranışlarının arttıkça akademik başarılarının düşeceği yönünde kurulan kuramsal model veri setiyle uyumlu çıkmış ve araştırmada yer alan bütün hipotezler desteklenmiştir. İlgili literatürde bu üç değişken arasındaki ilişkilere yönelik çalışmalarda akademik erteleme davranışlarının aracılık etkisini inceleyen bir çalışmaya rastlanmamıştır. Araştırmanın sonuçları bu nedenle önemlidir; çünkü akademik erteleme davranışlarının pek çok değişkenden etkilenen yapısı akademik başarıyı doğrudan etkilemektedir. Ekşi ve diğerleri (2019) tarafından yapılan araştırmada akademik erteleme davranışlarının öz kontrol ile sosyal medya bağımlılığı arasındaki ilişkide akademik erteleme davranışlarının aracı etkisinin anlamlı olduğu rapor edilmiştir. Bu sonuçlar birlikte değerlendirildiğinde akademik başarı ile ilgili çalışmalarda akademik erteleme davranışlarının göz önüne alınması gerektiği söylenebilir.

ÖNERİLER

Sosyal bilgiler öğretmen adayları özelinde sosyal medya bağımlığı, akademik erteleme ve akademik başarı değişkenleri arasındaki ilişkileri öne süren hipotetik modelin veri setiyle uyumlu çıktığı görülmüştür. Bu sonuçlar günümüzde her geçen gün daha sık dillendirilen sosyal medya bağımlılığın olumsuz etkilerine ampirik kanıtlar sunması açısından önemlidir. Sosyal medyanın zararlı yönlerini eleştirirken bile yine sosyal medyanın kullanılması tezatı, sosyal medyanın günümüz yaşamında çok önemli bir yere sahip olduğunu göstermektedir. Mevcut araştırma sonuçlarının sosyal medyanın olumsuz yönlerine dikkat çekerek ilgili paydaşlara yararlı olacağı umulmaktadır. Öte yandan bu araştırmanın yapısal özelliklerinden dolayı birtakım sınırlılıkları bulunmaktadır. Araştırmada veriler öz bildirim araçlarıyla toplanmıştır. Bu nedenle sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılığı ve akademik erteleme davranışlarına yükledikleri anlamlar net ve bütüncül bir şekilde ortaya konulamamıştır. Katılımcıların sosyal medya bağımlılığından neyi kastettikleri ve hangi davranışları akademik erteleme olarak nitelendirdiklerini ayrıntılı bir şekilde ortaya koyabilmek için veri üçgenlemesi tekniğiyle farklı türden veriler (gözlem, görüşme, doküman analizi, ölçek) toplanabilir (Dinç ve Üztemur, 2017; Patton, 2014). Araştırmada kesitsel model kullanıldığı için ilgili değişkenler arasındaki nedensel ilişkiler çok net bir şekilde belirlenememiştir. Neden-sonuç ilişkisini kurabilmek için deneysel çalışmaların yapılması daha uygundur.

ETİK BEYAN

"Bu makalede dergi yazım kurallarına, yayın ilkelerine, araştırma ve yayın etiği kurallarına, dergi etik kurallarına uyulmuştur. Makale ile ilgili doğabilecek her türlü ihlallerde sorumluluk yazara aittir."

KAYNAKÇA

Acun, İ, Yücel, C., Belenkuyu, C. ve Keleş, S. (2017). Examination of social media use of university students. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 23*(4), 559-602.

Agosto, D. E., Abbas, J. ve Naughton, R. (2012). Relationships and social rules: Teens' social network and other ICT selection practices. *Journal of the American Society for Information Science and Technology, 63*(6), 1108–1124.

Akbay, S. ve Gizir, C. A. (2010). Cinsiyete göre üniversite öğrencilerinde akademik erteleme davranışı: Akademik güdülenme, akademik özyeterlik ve akademik yükleme stillerinin rolü. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 6*(1), 60-78.

Akdemir, T. N. (2013). İlköğretim öğrencilerinin Facebook tutumları ile akademik erteleme davranışları ve akademik başarıları arasındaki ilişkilerin incelenmesi. *Yayınlanmamış yüksek lisans tezi.* https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ adresinden erişilmiştir. 01/02/2020

Akkaya, E. (2007). Eğitim fakültesi öğrencilerinde akademik erteleme davranışı: Cinsiyet, yaş, akademik başarı, mükemmeliyetçilik ve depresyonun rolü. *Yayınlanmamış yüksek lisans tezi.* https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ adresinden erişilmiştir. 01/02/2020

Akkuş, R. (2018). 8. sınıf öğrencilerinin Facebook tutumu ile akademik erteleme davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi (Balıkesir ili merkez ilçeler örneği). *Yayınlanmamış yüksek lisans tezi.* https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ adresinden erişilmiştir. 02/02/2020

Al-Menayes, J. J. (2015). Dimensions of social media addiction among university students in Kuwait. *Psychology and Behavioural Sciences*, *4*(1), 23-28.

Andreassen, C. S. (2015). Online social network site addiction: A comprehensive review. *Current Addiction Reports, 2*(2), 175-184.

Andreassen, C. S. ve Pallesen, S. (2014). Social network site addiction – An overview. *Current Pharmaceutical Design*, 20, 4053–4061.

Ang, C. S., Chan, N. N. ve Lee, C. S. (2017). Shyness, loneliness avoidance, and internet addiction: What are the relationships? *The Journal of Psychology,* 13, 1-11. doi: 10.1080/00223980.2017.1399854

Aydın, K. S. ve Koçak, S. (2016). Üniversite öğrencilerinin zaman yönetimi becerileri ile akademik erteleme düzeylerinin incelenmesi. *Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi*, *2*(3), 17-38.

Ayğar B. B. ve Uzun, B. (2018). Developing the social media addiction scale: validity and reliability studies. *Addicta: The Turkish Journal on Addictions.* Advance online publication. http://dx.doi.org/10.15805/addicta.2018.5.3.0046

Balcı, Ş. ve Baloğlu, E. (2018). Sosyal medya bağımlılığı ile depresyon arasındaki ilişki: "Üniversite gençliği üzerine bir saha araştırması". *Galatasaray Üniversitesi İletişim Dergisi*, 29, 209-234.

Balcı, Ş. ve Gölcü, A. (2013). Facebook addiction among university students in Turkey: Selcuk university example. *Journal of Studies in Turkology,* 34, 255-278.

Balkıs, M. (2007). Öğretmen adaylarının davranışlarındaki erteleme eğiliminin, karar verme stilleri ile ilişkisi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 21*(1), 67-82.

Balkıs, M., Duru, E., Buluş, M. ve Duru, S. (2006). Üniversite ögrencilerinde akademik erteleme eğiliminin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Ege Eğitim Dergisi*, *7*(2), 57-73.

Baron, R. M. ve Kenny, D. A. (1986). The moderator-mediator variable distinction in social psychological research: Conceptual, strategic, and statistical considerations. *Journal of Personality and Social Psychology, 51*(6), 1173-1182.

Bayrak, H. (2019a). 2019 Dünya İnternet Kullanımı ve Sosyal Medya İstatistikleri – 4. Çeyrek Raporu. https://dijilopedi.com/2019-dunya-internet-kullanimi-ve-sosyal-medya-istatistikleri-4-ceyrek-raporu/ 03/02/2020 tarihinde erişilmiştir.

Bayrak, H. (2019b). 2019 Türkiye İnternet Kullanım ve Sosyal Medya İstatistikleri. https://dijilopedi.com/2019-turkiye-internet-kullanim-ve-sosyal-medya-istatistikleri/ 03/02/2020 tarihinde erişilmiştir.

Bilgin M. (2018). Ergenlerde sosyal medya bağımlılığı ve psikolojik bozukluklar arasındaki ilişki. *The Journal of International Scientific Researches, 3*(3), 237-247

Bishop, J. B., Gallagher, R. P. ve Cohen, D. (2000). College students' problems: Status, trends, and research. (Ed: Davis, D. & Humphrey, K.). *College counseling: Issues and strategies for a new millennium*, (s. 89-110). American Counseling Association.

Boyd, D. ve Ellison, N. (2007). Social network sites: Definition, history, and scholarship. *Journal of Computer-Mediated Communication, 13*(1), 210-230.

Buffardi, L. E. ve Campbell, W. K. (2008). Narcissism and social networking web sites. *Personality and Social Psychology Bulletin*, *34*(10), 1303-1314.

Bulut, R. (2014). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi *Yayınlanmamış yüksek lisans tezi.* https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ adresinden erişilmiştir. 08/02/2020

Burns, L. R., Dittmann, K., Nguyen, N. L. ve Mitchelson, J. K. (2000). Academic procrastination, perfectionism, and control: Associations with vigilant and avoidant coping. *Journal of Social Behaviour and Personality, 15*(5), 35-46.

Cabral, J. (2011). Is generation y addicted to social media. *The Elon Journal of Undergraduate Research in Communications. 2(1).* 5-14.

Can, S. ve Zeren, Ş. G. (2019). The role of internet addiction and basic psychological needs in explaining the academic procrastination behaviour of adolescents. *Çukurova University Faculty of Education Journal*, *48*(2), 1012-1040.

Carbonilla Gorra, V. ve Bhati, S. S. (2016). Students' perception on use of technology in the classroom at higher education institutions in Philippines. *Asian Journal of Education and e-Learning, 4*(3), 92-103.

Ceyhan, E. (2008). Ergen ruh sağlığı açısından bir risk faktörü: İnternet bağımlılığı. *Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi, 15*(2), 109-116.

Coşar, A. H. (2019). Öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılığı ve akademik erteleme davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Yayınlanmamış yüksek lisans tezi.* https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ adresinden erişilmiştir. 14/02/2020

Çam, E. ve İşbulan, O. (2012). A new addiction for teacher candidates: Social networks. *Turkish Online Journal of Educational Technology-TOJET*, *11*(3), 14-19.

Çelik, Ç. B. ve Odacı, H. (2015). Akademik erteleme davranışının bazı kişisel ve psikolojik değişkenlere göre açıklanması. *Hacettepe Eğitim Fakültesi Dergisi*, *30*(3), 31-47.

Çetin, Ş. (2009). Eğitim fakültesi öğrencilerinin akademik erteleme davranışlarına ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25, 1-7.

Davis, R. A., Flett, G. L. ve Besser, A. (2002). Validation of a new scale for measuring problematic Internet use: Implications for pre-employment screening. *Cyberpsychology & Behaviour*, *5*(4), 331-345.

Deniz, L. ve Gürültü, E. (2018). Lise öğrencilerinin sosyal medya bağımlılıkları. *Kastamonu Eğitim Dergisi, 26*(2), 355-367. doi:10.24106/kefdergi.389780

de Vries, D.A., Peter, J., de Graaf, H. ve Nikken, P. (2016). Adolescents' social network site use, peer appearance related feedback, and body dissatisfaction: testing a mediation model. *Journal of Youth and Adolescence*, *45*(1), 211-224.

Dewitte, S. ve Schouwenburg, H. (2002). Procrastination, temptations, and incentives: The struggle between the present and the future in procrastination and the punctual. *European Journal of Personality*, 16, 469-489.

Dinç, E. ve Üztemur, S. (2017). Türkiye'de sosyal bilgiler ve tarih eğitiminde müzeler ve tarihi mekânlardan yararlanmaya yönelik araştırmaların içerik analizi. *Millî Eğitim,* 214, 61-84.

Durdu, A. (2019). Ortaokul 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin sosyal medya bağımlılıkları ve akademik erteleme davranışlarının incelenmesi. *Yayınlanmamış yüksek lisans tezi.* https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ adresinden erişilmiştir. 02/02/2020

Duru, E. ve Balkis, M. (2014). The roles of academic procrastination tendency on the relationships among self doubt, self esteem and academic achievement. *Education and Science*, *39*(173), 274-287.

Echeburua, E. ve de Corral, P. (2010). Addiction to new technologies and to online social networking in young people: A newchallenge. *Adicciones,* 22, 91-95.

Eerde-Van, W. (2003). Procrastination at work and time management training. *The Journal of Psychology*, *137(*5), 421-434.

Egüz, Ş. ve Kesten, A. (2018). Sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerinin sosyal medya algılarının metafor yoluyla belirlenmesi. *Cumhuriyet International Journal of Education*, *7*(3), 219-240.

Ekşi, H., Turgut, T. ve Sevim, E. (2019). The mediating role of general procrastination behaviors in the relationship between self-control and social media addiction in university students. *Addicta: The Turkish Journal on Addictions, 6,* 715−743.

Eldeleklioğlu, J. ve Vural-Batık, M. (2013). Akademik başarı, internette kalınan süre, yalnızlık ve utangaçlığın internet bağımlılığı üzerindeki yordayıcı etkileri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 28*(1), 141-152.

Esen, E. ve Siyez, D. M. (2011). Ergenlerde İnternet bağımlılığını yordayan psiko-sosyal değişkenlerin incelenmesi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi, 4*(36), 127-136.

Ferrari, J. R. (1992). Procrastinators and perfect behaviour: an exploratory factor analysis of self-presentation, self-awareness and self-handicapping components. *Journal of Research in Personality,* 26, 75-84.

Ferrari, J. R. (1994). Dysfunctional procrastination and its relationship with self-esteem, interpersonal dependency, and self-defeating behaviours. *Personality and Individual Differences*, 17, 673–679.

Ferrari, J. R., Harriott, J.S., Evans, L., Lecik-Michna, D.M., & Wenger, J. M. (1997). Exploring the Time Preferences by Procrastinators: Night or Day, Which is the One?. *Eur. J. Pers.,* 11, 187-196.

Ferrari, J. R., & Scher, S. J. (2000). Toward an understanding of academic and nonacademic tasks procrastinated by students: The use of daily logs. *Psychology in the Schools*, *37*(4), 359-366.

Ferrari, J. R., O'Callaghan, J., & Newbegin, I. (2005). Prevalence of procrastination in the United States, United Kingdom, and Australia: Arousal and avoidance delays among adults. *North American Journal of Psychology,* 7, 1-6.

Field, A. (2013). *Discovering statistics using IBM SPSS statistics*. (4th Edition). Sage.

Fraenkel, J. R., Wallen, N. E. ve Hyun, H. H. (2012). *How to design and evaluate research in education* (8th edition). New York: McGraw-Hill.

Franziska, D., Manfred, H. ve Stefan, F. (2007). Individual values, learning routines and academic procrastination. *British Journal of Educational Psychology, 77*(4), 893-906.

Griffiths, M. D., Kuss, D. J. ve Demetrovics, Z. (2014). Social networking addiction: An overview of preliminary findings. K. P. Rosenberg & L. C. Feder (Eds.), Behavioural addictions (pp. 119–141). Cambridge, MA: Academic Press.

Gürültü, E. (2016). Lise öğrencilerinin sosyal medya bağımlılıkları ve akademik erteleme davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Yayınlanmamış yüksek lisans tezi.* https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ adresinden erişilmiştir. 05/02/2020

Haycock, L. A., Mccarthy, P. ve Skay, C. L. (1998). Procrastination in college students: the role of self-efficacy and anxiety. *Journal of Counseling and Development,* 76, 317-324.

Hayes, A. F. (2018). *Introduction to mediation, moderation, and conditional process analysis: A regression-based approach*. (İkinci Basım). Guilford Publications.

Hawi, N. S. ve Samaha, M. (2017). The relations among social media addiction, self-esteem, and life satisfaction in university students. *Social Science Computer Review, 35*(5). 576-586.

Hinsch, C. ve Sheldon, K. M. (2013). The impact of frequent social Internet consumption: Increased procrastination and lower life satisfaction. *Journal of Consumer Behaviour*, *12*(6), 496-505.

Hwang, H. S. (2017). The Influence of personality traits on the Facebook addiction. *KSII Transactions on Internet and Information Systems, 11*(2), 1032-1042.

Johnson, E. M., Gren, K. E. ve Kluever, R. C. (2000). Psychometric characteristics of the revised procrastination inventory. *Research in Higher Education*, *41*(2), 269-279.

Kandemir, M. (2014). A model explaining academic procrastination behaviour. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, *4*(3), 51-72.

Khattak, F. A., Ahmad, S. ve Mohammad, H. (2017). Facebook Addiction and depression: A comparative study of gender differences. *PUTAJ- Humanities and Social Sciences. 25* (1-2), 55-62.

Kline, R. B. (2011). *Principles and practice of structural equation modeling.* (3. Baskı). New York/London: The Guilford Press.

Kızılkaya-Cumaoğlu, G. ve Diker-Coşkun, Y. (2012). Öğretmenlerin akademik erteleme davranışı ile teknoloji kullanım durumları arasındaki ilişki. *Electronic Turkish Studies*, *7*(4), 2237-2247.

Klassen, R. M., Krawchuk, L. L. ve Rajani, S. (2008). Academic procrastination of undergraduates: Low self-efficacy to self-regulate predicts higher levels of procrastination. *Contemporary Educational Psychology*, *33*(4), 915-931.

Klassen, R. M. ve Kuzucu, E. (2009). Academic procrastination and motivation of adolescents in Turkey. *Educational Psychology*, *29*(1), 69-81.

Knaus, W. J. (1998). *Do it now! break procrastination habit.* New York: John Wiley and Sons, Inc.

Kuss, D. J. ve Griffiths, M. D. (2011). Online social networking and addiction: A review of the psychological literature. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, *8*(9), 3528-3552.

Kwon, O. ve Wen, Y. (2010). An empirical study of the factors affecting social network service use. *Computers in Human Behaviour*, *26*(2), 254-263.

Lin, M. F., Hoffman, E. S. ve Borengasser, C. (2013). Is social media to social for class: A case study of Twitter use. *Tech Trends, 57*(2), 39-45.

Longstreet, P. ve Brooks, S. (2017). Life satisfaction: A key to managing internet & social media addiction. *Technology in Society,* 50*,* 73-77.

Odacı, H. (2011). Academic self-efficacy and academic procrastination as predictors of problematic internet use in university students. *Computers & Education, 57*(1), 1109-1113.

Odacı, H. ve Çelik, B. Ç. (2012). Üniversite öğrencilerinin problemli internet kullanımlarının akademik öz-yeterlik, akademik erteleme ve yeme tutumları ile ilişkisi. *e-Journal of New World Sciences Academy, 7(*1), 389-403.

Owens, M. A. ve Newbegin, I. (1997). Procrastination in high school achievement: A causal structural model. *Journal of Social Behaviour & Personality, 12*, 869-888.

Özgenel, M., Canpolat, Ö., & Ekşi, H. (2019). Social media addiction scale for adolescents: validity and reliability study. *Addicta: The Turkish Journal on Addictions,* 6, 629–662.

Pantic, I., Damjanovic, A., Todorovic, J., Topalovic, D., Bojovic-Jovic, D., Ristic, S. ve Pantic, S. (2012). Association between online social networking and depression in high school students: behavioural physiology viewpoint. *Psychiatria Danubina*, *24*(1), 90-93.

Park, C. H. ve Kim, Y. J. (2013). Intensity of social network use by involvement: A study of young Chinese users. *International Journal of Business and Management*, *8*(6), 22-33.

Patton, M. Q. (2014). *Qualitative research & evaluation methods: Integrating theory and practice*. (Fourth Edition). Sage publications.

Paul, M. J. ve Dredze, M. (2011). You are what you Tweet: Analyzing Twitter for public health. *Icwsm*, *20*, 265-272.

Prohaska, V., Morrill, P., Atiles, I. ve Perez, A. (2000). Academic procrastination by nontraditional students. *Journal of Social Behaviour and Personality*, *15*(5), 125.

Rosário, P., Costa, M., Núñez, J. C., González-Pienda, J., Solano, P. ve Valle, A. (2009). Academic procrastination: Associations with personal, school, and family variables. *The Spanish Journal of Psychology*, *12*(1), 118-127.

Ryan, T., Chester, A., Reece, J. ve Xenos, S. (2014). The uses and abuses of Facebook: A review of Facebook addiction. *Journal of Behavioural Addictions, 3*(3), 133-148.

Saddler, D. C. ve Buley, J. (1999). Predictors of academic procrastination in college students. *Psychology Reports,* 84(2), 686-688.

Sarıçam, H. ve Karduz, F. F. A. (2018). Sosyal medya kullanım bozukluğu ölçeği'nin Türk kültürüne uyarlanması: geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi*, *9*(2), 116-135.

Scher, S. J. ve Osterman, N. M. (2002). Procrastination, conscientiousness, anxiety, and goals: Exploring the measurement and correlates of procrastination among school-aged children. *Psychology in the Schools*, *39*(4), 385-398.

Schraw, G., Wadkins, T. ve Olafson, L. (2007). Doing the things we do: A grounded theory of academic procrastination. *Journal of Educational psychology*, *99*(1), 12-25.

Senecal, C., Koestner, R. ve Vallerand, R. J. (1995). Self-regulation and academic procrastination. *Journal of Social Psychology, 135*(1), 607-619.

Seo, E. H. (2011). The relationships among procrastination, flow, and academic achievement. *Social Behaviour and Personality: an international journal*, *39*(2), 209-217.

Shanahan, M. J. ve Pychyl, T. A. (2007). An ego identity perspective on volitional action: Identity status, agency, and procrastination. *Personality and individual differences*, *43*(4), 901-911.

Shaw, M. ve Black, D. (2008). Internet addiction: Definition, assessment, epidemiology and clinical management. *CNS Drugs, 22*(5), 353-365.

Solomon, L. J. ve Rothblum, E. D. (1984). Academic procrastination: Frequency and cognitive-behavioural correlates. *Journal of Counseling Psychology*, *31*(4), 503-509.

Sriwilai, K. ve Charoensukmongkol, P. (2016). Face it, don't Facebook it: Impacts of social media addiction on mindfulness, coping strategies and the consequence on emotional exhaustion. *Stress and Health*, *32*(4), 427–434.

Steel, P. (2007). The nature of procrastination: A meta-analytic and theoretical review of quintessential self-regulatory failure. *Psychological Bulletin*, *133*(1), 65-94.

Subrahmanyam K. ve Greenfield, P. (2008). Online communication and adolescent relationships. *The Future of Children, 18*(1), 119–146.

Şahin, C. ve Yağcı, M. (2017). Sosyal medya bağımlılığı ölçeği-yetişkin formu: Geçerlilik ve güvenirlik çalışması. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, *18*(1), 523-538.

Tanrıverdi, H. ve Sağır, S. (2014). Lise öğrencilerinin sosyal ağ kullanım amaçlarının ve sosyal ağları benimseme düzeylerinin öğrenci başarısına etkisi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18, 775-822.

Tice, D. M. ve Baumeister, R. F. (1997). Longitudinal study of procrastination, performance, stress, and health: The costs and benefits of dawdling. *Psychological Science*, *8*(6), 454-458.

Trochim, W. M. ve Donnelly, J. P. (2006). *The research methods knowledge base* (3. baskı.). Cincinnati, OH: Atomic Dog.

Ulukaya, S. ve Bilge, F. (2014). Üniversite öğrencilerinde akademik ertelemenin yordayıcıları olarak aile bağlamında benlik ve ana-baba tutumları. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi, 5*(41), 89-102.

Ulusoy, K. (2017). Tarih öğretmenlerinin madde bağımlılığı ve medya bağımlılığı ile ilgili düşünceleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, *25*(1), 385-400.

Uzun-Özer, B. (2009). Academic procrastination in group of high school students: Frequency, possible reasons and role of hope. *Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal, 4*(32), 12-19.

Uzun-Özer, B., Saçkes, M. ve Tuckman, B. W. (2013). Psychometric properties of the Tuckman Procrastination Scale in a Turkish sample. *Psychological reports*, *113*(3), 874-884.

Uzun, A. M., Ünal, E. ve Tokel, S. T. (2014). Exploring internet addiction, academic procrastination and general procrastination among pre-service ICT teachers. *Mevlana International Journal of Education, 4*(1), 189-201.

van den Eijnden, R. J., Lemmens, J. S. veValkenburg, P. M. (2016). The social media disorder scale. *Computers in Human Behaviour*, *61*, 478-487.

Vodanovich, S. J. ve Seib, H. M. (1997). Relationship between time structure and procrastination. *Psychological Reports*, *80*(1), 211-215.

Wang, Z. ve Englander, F. (2010). A cross-disciplinary perspective on explaining student performance in introductory statistics. What is the relative impact of procrastination? *College Student Journal,* 44, 458-471.

Vij, J. ve Lomash, H. (2014). Role of motivation in academic procrastination. *International Journal of Scientific & Engineering Research*, *5*(8), 1065-1070.

Vural, L. ve Gündüz, G. F. (2019). Öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışları ile bilişsel farkındalık düzeyleri arasındaki ilişki. *İlköğretim Online*, *18*(1), 307-330.

Yeboah, J. ve Ewur, G. D. (2014). The impact of WhatsApp messenger usage on students performance in Tertiary Institutions in Ghana. *Journal of Education and practice*, *5*(6), 157-164.

Young, K. S. (1998). Internet addiction: The emergence of a new clinical disorder. *Cyberpsychology & behaviour*, *1*(3), 237–244.

Yurdakoş, K. ve Biçer, E. B. (2019). İnternet bağımlılık düzeyinin akademik ertelemeye etkisi: sağlık yönetimi öğrencileri üzerine bir araştırma. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, *16*(1), 243-278.

Zarick, L. M. ve Stonebraker, R. (2009). I'll do it tomorrow the logic of procrastination. *College Teaching, 57*(4), 211-215.

Zakeri, H., Esfahani, B. N. ve Razmjoee, M. (2013). Parenting styles and academic procrastination. *Procedia-Social and Behavioural Sciences*, *84*, 57-60.